

Tidskrift för SCHACK

10

Ärgång 89 • December • 1983

TfS**TIDSKRIFT
för
SCHACK**Officiellt organ och medlemsblad
för Sveriges Schackförbund
Box 7123, 402 33 Göteborg
Postgiro 60 46 34-6Ägare
Redaktör och
ansvarig utgivare
Prenumeration
Redaktion:

Sveriges Schackförbund, Ordförande Christer Wänéus. Tel. 011-16 55 59.

Lars Göran Ribbeck, tel. 031-14 55 28

Håkan Olsén, tel. 031-44 26 17

Eric Uhlin, 0303-102 51, Håkan Olsén, Ove Kinnmark, 031-47 74 08,

Jan Runnby, 031-51 08 95, Lennart Hansson, 08-30 63 16,

Michael Wiedenkiller, 08-742 61 17, Bo Plato, 0451-128 50.

Prenumerationspris inom Europa kr. 85:-, utom Europa \$ 12:-.

INNEHÅLL

VM-kvalificeringarna	323	SCHACKjunioren	343
Skandinaviskt	327	Julnötter	347
Kulturtidskriftsfestivalen	329	Månadens parti	349
Drömmatch till Sverige	330	Ett 100-årigt tecknarreportage	352
Svara på detta!	331	Studier	354
Julkryss	333	Problem	358
Kommande turneringar	334	Register	362
SK Rockaden i Portugal	336		
Nationstävlingen i Oslo	339		
Schackmagasinet	339		
Boknytt	341		

Manuskript och annonser till TfS/1 1984 senast den 9/1.

Omslagsbilden: Tigran Petrosian och Garri Kasparov tar en promenad under Niksic-turneringen.

Foto: D. Andric.

NYINKOMMEN LITTERATUR

Gufeld: The Sicilian Defence	(Batsford) alg.	h 198 s	115:—
Lamford: Albin Counter-Gambit	(Batsford) alg.	h 86	77:—
Purdy m fl: How Purdy won		i 165	104:—
Tartakower: Das neuromantische Schach	(Olms)	i 312	158:—
Kortschnoi m fl: Das Schachturnier zu London 1851 und der Schachkampf Staunton-M.St. Amant 1843		i 242	125:—
Marco: Wien 1903 und Baden bei Wien 1914		i 201	158:—
Marco/Schlechter: Schachmeisterturnier Karlsbad 1907		i 426	191:—
Aljechin m fl: Schachmeisterturnier Kecskemét 1927		i 157	125:—
Kortschnoi m fl: VM Aljechin-Bogoljubow 1929 und 1934		i 255	158:—
Aljechin/Euwe: Schachwettkampff Aljechin-Euwe VM 1935		i 205	125:—

Tidskriftsprenumerationer 1984: (allt inräknat!)

British Chess Magazine = 200:—, CHESS = 170:—, Schach-Archiv = 175:—, Schach-Echo = 245:—, Deutsche Schachzeitung = 245:—, Schaakbulletin (NL) = 300:—, Schachmaty (Riga) = 200:—, Schachmatnyj Bjulleten = 200:—, Schachmaty v SSSR = 200:—, "64" = 258:—, Schacknytt = 110:—, Tidskrift för Schack = 85:— (95:—).

ANTI-KVARISKT:

Tarrasch: Ostende 1907	1. Tarrasch	h 136 s	44:—
Larsson: Swing med Caissa		h 160 p	45:—
Petrosjan: Chess Logic		h 39 s	19:—

Schackdatorer: Vi är den detaljist i Sverige som har det största urvalet! Ring eller skriv till oss och begär upplysningar!

Moms och porto tillkommer. Snabba leveranser. Begär prislista!

Skånes Schackförlag AB (Sven Klerstam)

Linnégatan 65, 216 15 Malmö. Ordertelefon: 040/16 28 61, 15 45 03
Postgiro: Svenskt 63 19 45-3, Norskt 1 99 24 52, Finskt 11 21 19-5.

TfS 1 TfS 1 TfS 1 TfS 1 TfS 1 TfS 1

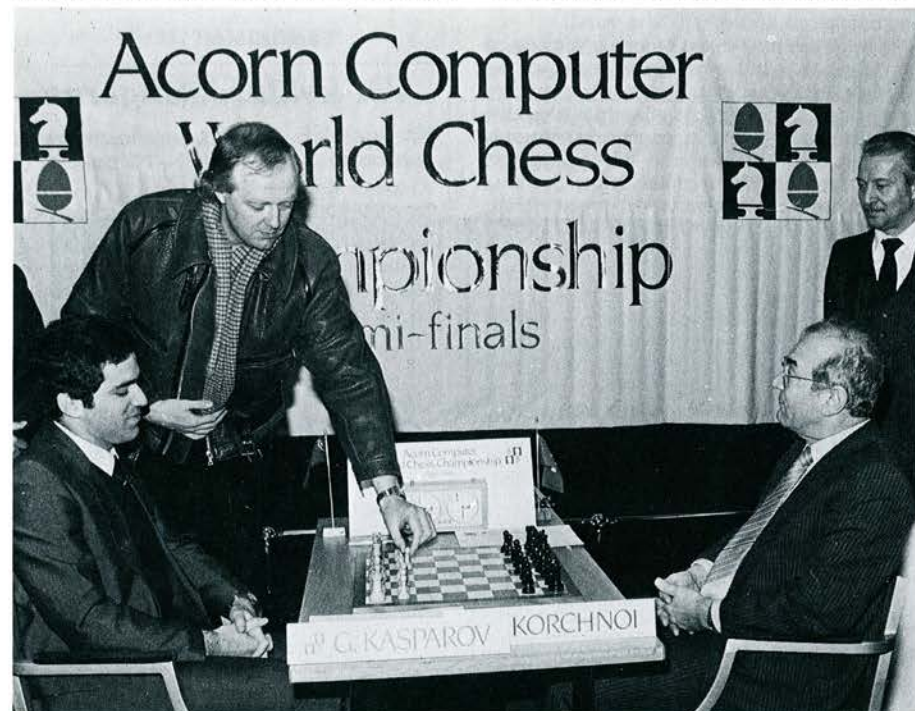
Lars G. Warne

Avspänt och spännande VM-kval i London

Den brittiske finansministerns officiella titel "The Chancellor of the Exchequer" kom till på 1000-talet när William Erövrarens skattmästare använde ett rutat bräde vid skatteuppbörden. Därför invigdes semifinalmatcherna till VM-utmanartiteln i Downing Street No 11, vägg i vägg med Mrs Thatcher, av Nigel Lawson, den nuvarande "schackkanslern". Men äran att utföra första draget på brädet i matchen Kasparov-Kortjnoj fick en betydligt större kändis: Tim Rice, musikalförfattaren till Evita, Jesus Christ Superstar och just nu som bekant i färd med att skriva musikalen "Chess" för bl a ABBA.

Att de båda matcherna mellan Kasparov-Kortjnoj och Ribli-Smyslov kunde arrangeras av det engelska schackförbundet i London var en följd av en

rad osannolika sammanträffanden. Stormästaren Ray Keene som var engelsmannens FIDE-delegat vid kongressen i Manila i oktober telexade hem

Musikalförfattaren Tim Rice gör första partiets inledningsdrag övervakad av spelarna och matchdomaren Svetozar Gligorić. Foto: Javerette.

därför och bad sitt förbund genast skaffa en sponsor för en summa runt en miljon kronor, så att London skulle få sitt första stora schackevenemang sedan 1973. Det gick förstas inte, men när Keene kom hem och sovit ut, kom han att tänka på en god vän Dominique Lawson, som råkade vara son till finansministern och dessutom journalist på Financial Times. Keene hade aldrig tidigare bett Dominique utnyttja sina kontakter, men nu var tiden mogen och på en dag ordnade han ett sammanträffande med Acorn Computer och två dar senare fick Keene beskedet: "Vi garanterar prissumman + omkostnader (d v s 1.4 mil.) samt dessutom schackmaterial till u-länder för 40.000 SF och tre datamaskiner till FIDE". Allt som allt tror Ray Keene att Acorn satsar omkring 3 mil. kronor för att placera sitt företag och Storbritannien på schackkartan igen!

Pengar är inte allt, var fanns lokalen i julrushens London för ett evenemang utan exakt slutdatum? (Matcherna spelas bäst av 12 partier, och vid lika poängtal fyra partier till). En annons i dagspressen gav ett svar: Great Eastern Hotel vid Liverpool Street Station, ett gammalt präktigt järnvägshotell från ånglokens dagar råkade just då ha mist en stor firma med långtidskontrakt, och kunde hysa tävlingen med spelare, delegationer och funktionärer på kortast tänkbara varelse!

En av fördelarna med att tvingas organisera en stortävling på nolltid är tydligen att man inte hinner syssla med formaliteter och småttigheter. Londontävlingen skiljer sig från alla världsschackbegivenheter under senare år genom sin avstressade atmosfär, genom frånvaron av misstänksamhet, säkerhetsuppbyggd och pseudoincidenter. Spelarna hälsar på varandra, analyserar och pratar efteråt, sitter på ordinarie stolar och spelar vid ett vanligt bord. Ingen bär svarta glasögon, det finns inga psykologprofessorer eller yogadamer, kort sagt det spelas schack.

Innan matcherna började gick förhandstipsen enstämmigt i ungdomarnas favör: Kasparov, 20, vinner över Kortjnoj, 52, och Ribli, 32, över Smyslov 62; men när de väl kommit igång började experterna darra på manchetterna. Smyslov ledde efter halva antalet partier med 2 poäng och Kasparov hade visserligen då utjämnat men stod inte att känna igen i sina partier, vare sig som vit eller som svart.

Alexander Rochal, medarbetare i den ryska schacktidsskriften "64" och medlem i den sovjetiska delegationen i London, gjorde efter de fyra första partierna en minutiös värdering av spelarnas chanser på basis av vad de dittills presterat. "Till skillnad från förhandstipsen och dataprognoserna som pendlat mellan 90:10 och 72:25 till Garriss fördel vill jag nu uppskatta hans chanser att vinna till 60:40. Till Kortjnojs fördel talar att han är van vid matchspel, medan Kasparov tidigare endast spelat match mot Beljavskij. Hans fram-

gångar har vunnits i turneringar och det är stor skillnad mellan match och turnering. Kortjnojs erfarenhet visar sig också därigenom att han kan ge partierna en strängt positionell, "tråkig", karaktär, undvika komplikationer och kombinatoriskt spel, och därigenom tvinga in Kasparov med hans dynamiska, skarpa stil i en spelstil som inte passar honom. Men jag tror att Garri bryter sig loss efter att halva matchen har spelats, och att han vinner med 2 poängs försprång."

Rochal berörde inte en annan faktor som kan verka till Kasparovs nackdel. Han har nämligen sin mamma sittande i publiken och hennes omsorger om sin son lär inte alltid uppskattas!

När det gäller matchen Smyslov-Ribli var Rochal mycket mera osäker. Smyslovs slutspelskonst och stora erfarenhet talade för honom, medan å andra sidan Riblis mångsidighet gör honom mycket svårslagen, om bara hans mentala styrka räcker. Han verkar ibland sakna inre motivering för att spela på vinst. Rochal höll det inte för otroligt att matchen skulle komma att avgöras i sista partiet, eventuellt komma att kräva förlängning.

VM-kvalificeringarna

När detta skrivs (10/12) är ställningen i herrmatcherna:

Kasparov-Kortjnoj	4-3
Smyslov-Ribli	5-3

Vi återger de hittills spelade partierna okommenterade och återkommer i januari numret 1984 med resterande, då med partikommentarer till matchernas intressantaste partier.

*

Damerna har färdigspelat kvalificeringens första del med följande resultat:

Semonova-Joseliani	5 1/2-4 1/2
Levitina-Alexandria	5-5

I den senare matchen blir det nu förlängning med 4 partier. Även här återkommer TFS i januari numret med slutresultat och partier.

Nr 210 DAMINDISKT

Kasparov-Kortjnoj
Första partiet

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 b6 4. Sc3 Lb7 5. a3 d5 6.

c x d5 S x d5 7. e3 g6 8. Lb5 f7 c6 9. Ld3 Lg7 10. e4 S x c3 11. b x c3 e5 12. Lg5 Dd6 13. e5 Dd7 14. d x c5 0-0 15. c x b6 a x b6 16. 0-0 Dc7 17. Lb5 L x e5 18. Lh6 Lg7 19. L x g7 K x g7 20. Dd4 f7 Kg8 21. Sg5 h6 22. Se4 L x e4 23. D x e4 Sa6 24. De3 Dc5 25. D x c5 S x c5 26. Tfb1 Tfd8 27. Lf1 Td6 28. Tb4 Kf8 29. a4 Ta5 30. g3 Ke7 31. Kg2 f5 32. Lb5 Td2 33. Td4 T x d4 34. c x d4 S x a4 35. T x a4 T x b5 36. Ta7 f7 Kd6 37. Th7 h5 38. Tg7 Td5 39. T x g6 b5 40. Kf3 b4 41. Ke3 b3 42. Kd2 T x d4 f7 43. Kc3 b2 44. K x b2 Td2 f7 45. Kc3 T x f2 46. h4 f4 47. Tg5 Tf3 f7 48. Kd4 T x g3 49. T x h5 Te3 50. Th6 Ke7 51. h5 e5 f7 52. Kd5 f3 0-1

Nr 211 DAMGAMBIT

Kortjnoj-Kasparov
Andra partiet

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 c5 4. c x d5 e x d5 5. Sf3 Sc6 6. g3 Sf6 7. Lg2 Le7 8. 0-0 0-0 9. Lg5 c x d4 10. S x d4 h6 11. Le3 Te8 12. a3 Le6 13. Db3 Dd7 14. S x e6 f x e6 15. Tad1 Ld6 16. Lc1 Kh8 17. Da4 De7 18. e3 a6 19. Dh4 Tac8 20. e4 d4 21. Se2 e5 22. Lh3 Te7 23. Lg5 Tg8 24. L x f6 D x f6 25. D x f6 g x f6 26. Sc1 Sa5 27. Sd3 Sb3 28. Lf5 a5 29. Kg2 Kg7 30. Kh3 Tee7 31. Sc1 1/2-1/2

Nr 212 DAMINDISKT

Kasparov-Kortjnoj
Tredje partiet

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 b6 4. Sc3 Lb7 5. a3 d5 6. S x d5 S x d5 7. Da4 f7 Sd7 8. S x d5 e x d5 9. Lf4 c6

10. g3 Le7 11. Lh3 0-0 12. Tc1 Lf6 13. 0-0 Te8 14. T x c6 L x c6 15. D x c6 Sf8 16. e3 Se6 17. Ld6 Le7 18. L x e7 1/2-1/2

Nr 213 KATALANSKT

Kortjnoj-Kasparov
Fjärde partiet

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sf3 Sf6 4. g3 Le7 5. Lg2 0-0 6. 0-0 d x c4 7. Dc2 a6 8. D x c4 b5 9. Dc2 Lb7 10. Ld2 Le4 11. Dc1 Sc6 12. Le3 Sb4 13. Sbd2 Lb7 14. Lg5 Te8 15. a3 Sd5 16. Sb3 h6 17. Sa5 La8 18. Sc6 L x c6 19. L x f6 Lb7 20. L x e7 D x e7 21. Dc5 D x c5 22. d x c5 Se7 23. a4 b4 24. Sd4 L x g2 25. K x g2 Tfd8 26. Tfd1 Td5 27. Sc2 Tb8 28. T x d5 S x d5 29. Sd4 Se7 30. Td1 Kf8 31. Sb3 Sc6 32. f4 Ke7 33. Kf3 g6 34. Td2 f6 35. Ke4 f5 f7 36. Kd3 e5 37. e4 Ke6 38. Ke3 e x f4 f7 39. g x f4 g5 40. Sd4 f7 S x d4 41. T x d4 Avbrott. Remi utan fortsatt spel. 1/2-1/2

Nr 214 KATALANSKT

Kasparov-Kortjnoj
Femte partiet

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. g3 d5 4. Lg2 d x c4 5. Sf3 c5 6. 0-0 Sbd7 7. Sa3 Sb6 8. S x c4 S x c4 9. Da4 f7 Ld7 10. D x c4 b5 11. Dc2 Te8 12. d x c5 L x d5 13. Db3 0-0 14. Se5 Db6 15. Lg5 Tfd8 16. Df3 Le7 17. S x d7 T x d7 18. Tac1 Ted8 19. Dc6 Da5 20. a3 b4 21. Lf4 Sd5 1/2-1/2

De fyra semifinalisterna Garri Kasparov, Viktor Kortjnoj, Vasilij Smyslov och Zoltán Ribli.

Nr 215 DAMGAMBIT

Kortjnoj-Kasparov

Sjätte partiet

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sf3 c5 4. cxd5 exd5 5. g3 Sc6 6. Lg2 Sf6 7. 0-0 Le7 8. Le3 c4 9. Se5 0-0 10. b3 cxb3 11. Dxb3 Db6 12. Tc1 Dxb3 13. axb3 Sb4 14. Sa3 a6 15. Ld2 Tb8 16. Lxb4 Lxb4 17. Sd3 Ld6 18. Sc2 Lg4 19. Kf1 Lf5 20. Se5 Tfe8 21. Se3 Le6 22. b4 Kf8 23. Te2 Ke7 24. Ke1 h5 25. Tb2 Te7 26. Sd3 Ta8 27. b5 a5 28. b6 Te6 29. Tb5 a4 30. Sxd5† Sxd5 31. Lxd5 Lxd5 32. Txd5 Txb6 33. Txb5 Tb3 34. Kd2 b5 35. h4 Te8 36. g4 a3 37. f4 Tc3 38. Td5 Ke6 39. Th5 b4 40. Ta5 Txd3† 41. exd3 (avbrott) Lxf4† 42. Ke2 Tc3 43. g5 Le1 44. h5 b3 45. T5xa3 Lxa3 46. Txa3 b2 47. Ta6† Kf5 48. Tb6 Te2† 49. Ke3 Kxg5 50. d5 Kxh5 51. Kd4 g5 52. Tb8 g4 53. d6 Te6 54. Ke5 Te5† 55. Kf6 g3 56. Txb2 Td5 57. Kxf7 Txd6 58. Td2 Kg4 59. d4 Kf5 60. Ke7 Td5 62. Td3 Kf4 62. Ke6 Tg5 63. d5 Tg6† 64. Ke7 g2 65. Td1 Ke5 66. d6 Te6† 67. Kd7 Txd6† 68. Txd6 g1D 69. Te6† Kf5 70. Td6 Da7† 71. Kd8 Ke5 72. Tg6 Da5† 73. Kd7 Da4† 74. Ke7 Dh4† 75. Kf8 Dd8† 76. Kf7 Kf5 77. Th6 Dd7† 0-1

Nr 216 KATALANSKT

Kasparov-Kortjnoj

Sjunde partiet

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. g3 d5 4. Lg2 cxd4 5. Sf3 Ld7 6. Dc2 c5 7. 0-0 Lc6 8. Dxc4 Sbd7 9. Lg5 Te8 10. Lxf6 Sxf6 11. dxc5 Lxf3 12. Lxf3 Lxc5 13. Db5† Dd7 14. Sc3 Dxb5 15. Sxb5 Ke7 16. b4 Lxb4 17. Sxa7 Te7 18. Tfc1 Td7 19. Tab1 Ld2 20. Tc2 Thd8 21. Lxb7 Kf8 22. Sc6 Te7 23. Tbb2 Td6 24. a4 Le1 25. Tb1 Sd5 26. La8 Tc8 27. Lb7 Te7 28. Tc4 Se7 29. Se5 La5 30. Tb5 Sg6 31. Sc6 Td1† 32. Kg2 Le1 33. a5 Se7 34. a6 Sxc6 35. Txc6 Txc6 36. Lxc6 Ta1 37. Tb8† Ke7 38. Tb7† Kd6 39. Lb5 Lc3 40. Txf7 Lf6 41. Td7† Kc5 42. Ld3 h6 43. Tb7 Ta3 44. a7 Kd5 45. f3 Kd6 46. Tb6† 1-0

Nr 217 DAMINDISKT

Ribli-Smyslov
Första partiet

1. d4 Sf6 2. Sf3 e6 3. e4 b6 4. e3 Lb7 5. Ld3 d5 6. b3 Le7 7. 0-0 0-0 8. Lb2 c5 9. De2 cxd4 10. exd4 Sc6 11. Sbd2 Te8 12. Tac1 Te8 13. Tfd1 Lf8 14. h3 g6 15. De3 Lg7 16. Se5 dxc4 17. bxc4 Se7 18.

Sdf3 Sf5 19. Lxf5 exf5 20. Da3 Lh6 21. Ta1 a5 22. d5 Se4 23. d6 Lf8 24. Db3 a4 25. Dxa4 Lxd6 26. Dd7 Dc7 27. Dxc7 Txc7 28. Ld4 Sc5 29. Tab1 f6 30. Lxc5 Lxc5 31. Sd7 Te2 32. Sd4 Txa2 33. Sxc5 bxc5 34. Se6 Te7 35. Tb6 Ta8 36. Sxc5 Le4 37. Txf6 Te7 38. Se6 Txc4 39. Td7 Te6 40. f3 Le2 41. h4 Avbrott Tac8 42. h5 f4 43. h6 Lf5 44. Tg7† Kh8 45. Tff7 g5 46. Sd4 Tc1† 47. Kh2 Lg6 48. Tf6 Tfc5 49. Td7 Tg8 50. Te7 Ta5 51. Sc6 Ta6 52. Tee6 Lh5 53. Se5 Ta7 54. Tf5 Tb7 55. Td6 Ta7 56. Tb6 Te7 57. Tbf6 Tee8 58. Sc4 g4 59. Se5 gx f3 60. Txb5 Txc2† 61. Kh3 Tg3† 62. Kh4 f2 63. Txf4 Tg1 64. Thf5 Th1† 65. Kg3 1-0

Nr 218 BOGOINDISKT

Ribli-Smyslov
Andra partiet

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 Lb4† 4. Ld2 a5 5. g3 d5 6. Dc2 Sc6 7. a3 Le7 8. Lg2 dxc4 9. Dxc4 Dd5 10. Dd3 0-0 11. Sc3 Dh5 12. 0-0 Td8 13. De4 Ld7 14. Tfe1 Sd5 15. e4 Sb6 16. Dd3 a4 17. h3 f6 18. d5 Sa5 19. Tad1 Sbc4 20. Le1 e5 21. Sh4 b5 22. Sf5 Lf8 23. Dc2 Sd6 24. g4 Df7 25. f4 Sxf5 26. exf5 exf4 27. d6 c6 28. Sxb5 Dc4 29. Sc3 Lxd6 30. Dxa4 Le5 31. Te4 Dxa4 32. Txa4 Le8 33. Txd8 Txd8 34. Lxf4 Lxf4 35. Txf4 Sb3 36. Tb4 Sd4 37. a4 Sc2 38. Tb6 Se3 39. a5 Sc4 40. Ta6 Tb8 41. Lf1 Se5 42. Tb6 1-0

Nr 219 FLANKSPEL

Smyslov-Ribli
Tredje partiet

1. d4 Sf6 2. Sf3 e6 3. e3 c5 4. Ld3 Sc6 5. 0-0 Le7 6. b3 b6 7. a3 Lb7 8. Lb2 Tc8 9. Sbd2 0-0 10. De2 Te8 11. Tad1 Lf8 12. dxc5 bxc5 13. Sg5 e5 14. c4 Sd4 15. De1 Db6 16. f4 e4 1/2-1/2

Nr 220 DAMGAMBIT

Ribli-Smyslov
Fjärde partiet

1. d4 d5 2. c4 c6 3. Sc3 Sf6 4. e3 e6 5. Sf3 Sbd7 6. Ld3 dxc4 7. Lxc4 b5 8. Ld3 a6 9. e4 c5 10. d5 Lb7 11. 0-0 Le7 12. Lf4 Sh5 13. Le3 e5 14. a4 b4 15. Sb1 0-0 16. Sbd2 Te8 17. Te1 Lf8 18. g3 g6 19. Te1 Shf6 20. Sb3 Lxd5 21. exd5 e4 22. Lxc5 Sxc5 23. Sxc5 exd3 24. Txe8 Sxe8 25. Sxd3 Dxd5 26. De2 Sf6 27. Sf4 Db7 28. Tc4 Te8 29. Dd3 a5 30. h3 Lg7 31. Tc5 Se4 32. Tc2 Sf6 33. Te2 Txc2 34. Sxe2 Dd7 35. Db3 Se4 36. Dc2 Df5 37. Sed4 Dd5 38. Dc8† Lf8 39. Kg2 Kg7 40. Dc6 Dxc6 41. Sxc6 Sc5 42. Sxa5 Sxa4 43. b3 Sc3 44. Se5 f6 45. Sd3 1/2-1/2

Prenumerera på Tfs

Nr 221 DAMGAMBIT

Smyslov-Ribli
Femte partiet

1. d4 Sf6 2. Sf3 e6 3. c4 d5 4. Sc3 e5 5. cxd5 Sxd5 6. e3 Sc6 7. Ld3 Le7 8. 0-0 0-0 9. a3 cxd4 10. exd4 Lf6 11. Dc2 h6 12. Td1 Db6 13. Le4 Td8 14. Se2 Ld7 15. De4 Sce7 16. Ld3 La4 17. Dh7† Kf8 18. Te1 Lb5 19. Lxb5 Dxb5 20. Sg3 Sg6 21. Se5 Se7 22. Lxh6 Sxe5 23. Sh5 Sf3† 24. gx f3 Sf5 25. Sxf6 Sxh6 26. d5 Dxb2 27. Dh8† Ke7 28. Txe6† fxe6 29. Dxc7† Sf7 30. d6† Txd6 31. Sd5† Txd5 32. Dxb2 b6 33. Db4† Kf6 34. Te1 Th8 35. Te1 Thd8 36. Te4 Sd6 37. Dc3† e5 38. Txe5 Txe5 39. f4 Sf7 40. fxe5† Ke6 41. Dc4† 1-0

Nr 222 SICILIANSKT

Ribli-Smyslov
Sjätte partiet

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 Sf6 4. e3 g6 5. Sf3 Lg7 6. Ld3 0-0 7. 0-0 Lg4 8. h3 Lxf3 9. Dxf3 e6 10. Td1 Sbd7 11. b3 Te8 12. Lf1 e5 13. cxd5 e4 14. De2 Sxd5 15. Sxd5 cxd5 16. Db5 Sb6 17. La3 a6 18. Da5 Tc8 19. Tac1 Df6 20. Tc5 Lf8 21. Txc8 Txc8 22. Le5 Sd7 23. Lxf8 Sxf8 24. Dxd5 Tc2 25. Dxe4 Dxf2† 26. Kh1 b5 27. a4 Tc3 28. Ld3 Db2 29. axb5 axb5 30. Df3 Dxb3 31. Tb1 Da3 32. Lxb5 Txe3 33. Df2 Te7 34. d5 Dd6 35. Lc6 Sd7 36. Lxd7 Txd7 37. Dd4 f6 38. Tb6 De5 39. Db4 Da1† 40. Kh2 De5† 41. Kg1 Dxd5 42. Txf6 Dd4† 1/2-1/2

Nr 223 DAMGAMBIT

Smyslov-Ribli
Sjunde partiet

1. d4 Sf6 2. Sf3 e6 3. c4 d5 4. Sc3 e5 5. cxd5 Sxd5 6. e3 Sc6 7. Ld3 Le7 8. 0-0 0-0 9. a3 cxd4 10. exd4 Lf6 11. Le4 Sce7 12. Se5 g6 13. Lh6 Lg7 14. Lxg7 Kxg7 15. Tc1 b6 16. Sxd5 Sxd5 17. Lxd5 Dxd5 18. Te7 Lb7 19. Dg4 Tad8 20. Td1 a5 21. h4 Tc8 22. Td7 Dc2 23. Dg5 Lc6 24. f3 Df5 25. Ta7 La4 26. Te1 Te2 27. b4 Lb3 28. bxa5 bxa5 29. Te4 h6 30. De3 Tb2 31. Tg4 g5 32. hxg5 h5 33. Tg3 h4 34. Tg4 h3 35. g6 h2† 36. Kxh2 Th8† 37. Kg3 Txc2† 38. Kxg2 Dc2† 39. Df2 Th2† 40. Kxh2 Dxf2† 41. Kh3 Df1† 42. Tg2 Avbrott. Uppgivet av svart utan spel. 1-0

Nr 224 SLAVISKT

Ribli-Smyslov
Åttonde partiet

1. d4 d5 2. c4 c6 3. Sc3 Sf6 4. e3 g6 5. Sf3 Lg7 6. Ld3 0-0 7. 0-0 Lg4 8. h3 Lxf3 9. Dxf3 Te8 10. Td1 Dd6

11. e4 dxe4 12. Lxe4 Sbd7 13. a3 Sxe4 14. Sxe4 De6 15. b3 b5 16. cxb5 cxb5 17. a4 Dd5 18. axb5 Dxb5 19. Lf4 Sb6 20. Tac1 Tad8 21. Le5 Lxe5 22. Tc5 Db4 23. Txe5 Sd7 24. Td5 Kg7 25. h4 Sf6 26. Sxf6 exf6 27. Txd8 Txd8 28. h5 Dd6 29. De3 gxh5 30. d5 Td7 31. Dh3 Kh6 32. b4 Te7 33. Db3 Tc7 34. De3† Kg7 35. Df3 Tc4 36. b5 Tg4 37. De3 h4 38. Td4 h5 39. Txcg4† hxc4 40. Dd4 g3 41. Dxb4 1/2-1/2

Erik Lundin

Skandinaviskt

På själva domsöndagen ägnade Berndt Söderberg sin spalt i DN åt betraktelse över Skandinaviskt. Ett parti visades mellan de internationella mästarna Wang och Rogers; den sistnämnde hade svart och vann. I texten berördes Karpovs kommentarer till det parti han med vit vann mot Bent Larsen 1982. Som bekant hade Karpov som vit förlorat mot dansken 1979. Söderberg skriver att Bent Larsen är den mest kände nyttjaren av Skandinaviskt.

Själv vet jag mig ha "nyttjat" öppningen i flera tiotal turneringspartier och lågt räknat tusentals fria partier, nämligen i blyttävlingar och simultanmatcher. I de senare spelar jag hälften svarta partier och får därmed ganska många tillfällen att praktisera öppningen.

Efter dragen 1. e4 d5 2. exd5 Dxd5 3. Sc3 Da5 4. d4 spelade jag under såg 40 år Anderssenvarianten 4. — e5. Efterföljande 10-15 år använde jag dock nästan uteslutande Mieses drag 4. — Sf6. Har alltså idogt plöjt de skandinaviska fälten i 50-55 år! Rekordhållare?

Tre månader före domsöndagen handlade Bent Larsens söndagsspalt i Expressen även den om Skandinaviskt. Där förekom mitt namn i flera sammanhang. "Lundin har haft goda resultat med 6. — Sd5" (4. — Sf6 5. Sf3 Sc6 6. Lb5 Sd5) skrev Bent och fortsatte: "... varianten 5. — Sc6 är ett exempel på att teoretiska vederläggningar inte alltid är helt klara. Flotta offer och snabba segrar gör intryck inte bara på motståndaren utan också på teoretikerna. Skandinaviskt under mästartnivå ger många möjligheter till skarpt kombinationsrikt spel". Bra talat!

Den som har ett gryende intresse för de här frågorna bör absolut förvärva den förträffliga och stimulerande danska boken *Skandinaviskt* av N.J. Fries Nielsen. Är du "under mästartnivå" — så mycket lämpligare!

*

Yttersta domen över Skandinaviskt hänger ännu inte över huvudet. Ett par partier ur egen produktion får här komplettera och avsluta de framförda domskälen.

Björn Hult-Erik Lundin

Spelat i Stockholms Schacksällskap 1982

1. e4 d5 2. e×d5 D×d5 3. Sc3 Da5 4. d4 Sf6 5. Sf3 Sc6

Nu följer teorins "vederläggning" av 5. — Sc6. Svart gör dock bäst i att inte förhäva sig; viktiga praktiska exempel saknas ännu.

6. Ld2 Lg4

År 1975 var jag ännu rädd för teorin och spelade med lyckat resultat 6. — a6 (se parti nr 120 i min minnesbok).

7. Sb5 Db6 8. a4

Nu är svart förlorad enligt Euwes teoribok, som anger 8. — a5 som det enda.

8.— S×d4!

Friskt vågat. Idén 9. Sb×d4 0-0-0 och vits problem är inte lättlösta.

9. Le3 e5

Öh här står svart beredd att prisge en pjäs, 10. c3 a6 med spänning i luften. Faktiskt skada att vit avböjer inviten, nu råkar han efter mindre adekvat spel illa ut.

10. a5 Dc6 11. L×d4

Intressant och hårt spel kunde följa på 11. Sf×d4 (!) e×d4 12. D×d4 Le7! Om då 13. De5 så Kf8! och vit är ute på farliga vägar.

11.— e×d4 12. D×d4 L×f3 13. g×f3 Le7 14. Dc4 Lc5

I ett eventuellt slutspel har vit en svag bondeställning att bekymra sig för. Bra för svart hade därför nu varit det enkla 14. — D×c4 15. L×c4 0-0, när 16. S×c7 Tac8 17. Sd5 S×d5 och T×c2 är dåligt för vit.

15. Ld3

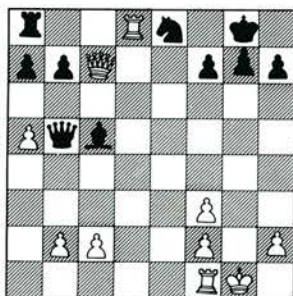
På 15. b4 hade svart funderingar på lång rockad, men det håller tydlingen inte och 15. — Ld6 måste spelas. Även det slutspelet skulle bli rätt bra för svart.

15.— 0-0 16. 0-0 Tfd8 17. Tad1 Td5

Nu är lavinfaran stor, vit finner inget hållbart.

18. Df4 (?) T×d3 19. T×d3 D×b5 20. D×c7 Se8 21. Td8 (?)

Det enda (otillräckliga) var 21. Dd7 D×b2 22. Tb3 D×c2 23. T×b7 Dg6† 24. Kh1 h6 och svart har vinstställning.

21. — Lf8!

0-1

Prenumerera NU för 1984!

Prenumerationsavgiften för 1984 är Kr 85:— för till SSF föreningsansluten medlem. För övriga prenumeranter i Sverige är avgiften Kr 95:—, prenumeranten blir då även medlem i det till SSF anslutna "Tidskrift för Schacks Kamratförbund".

De som önskar ge ett personligt stöd åt redaktionens arbete att oavlatligt förbättra tidskriften kan, som famgår av bilagda inbetalningskort, teckna en stödprenumeration å Kr 170:— för TfS 1984. Stödprenumeranternas namn kommer att successivt publiceras i TfS såvida prenumeranten ej anger annat.

Nya prenumeranter erhåller 1983 års stora julnummer kostnadsfritt om inbetalning för 1984 sker senast den 23/1 1984.

Erik Lundin — Staffan Eriksson

Spelat i Stockholms Schacksällskap 15/12 1981

1. h3 (!)

Staffan kunde inte undertrycka ett leende inför detta ovanliga öppningsdrag. Men vit lurar i vassen...

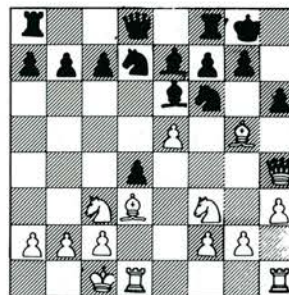
1. — e5 2. d4!

Skandinaviskt som vit med gratisdraget h3.

2. — e×d4 3. D×d4 Sf6 4. Sf3 d5 5. Sc3 Le7 6. Lg5 0-0 7. 0-0 Le6

Som synes har svart avstått från mönstret i Skandinaviskt med dragen Sc6, Da4. Vits dam intar nu i stället en utmanande position på den motsatta flygeln. Det innebär ett pjäsoffer.

8. Dh4! Sbd7 9. e4 h6 10. Ld3! d4 11. e5

I detta för svart utsatta läge beslutar han sig för att anta pjäsoffret; andra drag hjälper knappast.

11. — h×g5 12. S×g5 Sh5

Svart förlitade sig på denna manöver.

13. Sce4 g6 14. f4! f5

Det hotade 15. g4

15. e×f6 L×f6 16. g4 L×g5 17. S×g5 T×f4

Åtta drag senare befinner sig svarts kung på — b5! Den föreställningen bjuder Staffan på, han är inte knusslig.

18. L×g6 Sg7 19. Dh7† Kf8 20. Dh8† Lg8 21. Sh7† Ke7 22. D×g7† Kd6 23. Dh6! Tf2 24. T×d4† Kc6 25. Le4† Kb5 26. a4† Kc5 27. De3 1-0

En hälsning till Rolf Lundquist, bosatt (utlokaliserad) i Australien sedan flera år och tjänstgör nu

i Sydney. Han spelar en hel del schack på rätt hög nivå. "Håller på att förbereda Skandinaviskt som svart" skrev han i sitt senaste brev. Lycka till! Han flygprenumererar på TfS och på DN:s schack söndagar och torsdagar.

Rainer Mathiesen

Kulturtidskriftsfestivalen - En succé för schacket

9-13 november 1983 var det "kulturtidskriftsfestival" på Kulturhuset vid Sergels Torg i Stockholm. Liknande arrangemang, fastän i mindre skala, hade tidigare genomförts i såväl Göteborg som Malmö. Här trängdes nu 223 tidskrifter om varje dyrbart minut och kvadratmeter. Hur undviker man att drunkna i denna informationsmassa? Jo, man ställer till med simultanuppväsning. Schacket fick inte mindre än 6 timmars utrymme fördelat på två dagar, där Tidskrift för Schack stod som arrangör under 4 hektiska timmar den 10 november.

Oväntat många åskådare hade följt den största morgontidningens uppmaning att förlägga en långlunch till Kulturhuset och där antingen spela simultan eller titta på när vår senaste internationella stormästare Erik Lundin gav en simultanföreläsning.

I sitt inledningsanförande tog förbundssekretären fasta på att schack är så mycket mer än sällskapsspel. Hur tankens idrott bryter ålders-, språk- och sociala gränser. Schacket beskrevs som en idé, ett kommunikationsmedel, samt radades upp de för schackspelare så kända definitionerna, vilka sammantaget förklarade att schacket har sin givna plats på kulturhuset. Påmindes om att våra främsta schackspelare Ulf Andersson och Lars Karlsson vunnit officiell erkännelse genom kulturlön respektive konstnärskbidrag och att vår kvinnliga världsartist Pia Cramling nu stod på tur.

I inledningen upplästes åhörarna också om att Erik Lundin så sent som i oktober -83 på Världschackförbundets (FIDE) kongress i Manila, Filippinerna, tillerkänts utmärkelsen och titeln internationell stormästare.

Gjordes även klart att det inte är någon lysande affär att utge Tidskrift för Schack och att fler prenumeranter är ett absolut måste för Sveriges Schackförbunds tidskrift.

Av intresset att döma följde många åskådare uppmaningen och 50-talet utlagda TfS-exemplar

försvann restlöst, vilket även gällde en del annat utlagt material med schacklig anknytning. Och det var ju meningen!

Stormästaren hade även haft vänligheten och mödan att låta sätta upp ett större antal **fotografier** från såväl äldre som nutid. Också detta fångade åskådarnas intresse, när man inte kunde tränga sig fram till första parkett och åse simultanspelet.

Simultan av IGM Erik Lundin

Intresset var som sagt överväldigande men bara 20 motspelare kunde beredas plats. 100-talet åskådare trängdes runt de kvadratisk uppställda borden, där mästaren raskt gick runt, runt, runt. Åskådarna sökte sig också upp i salongens bänkrader, och därifrån kunde man bättre uppfatta den höga stämningen och schackfröjden, men inte följa spelet i detalj.

Stor trängsel, publiksorl och svår tidspress gav inte stormästaren de bästa förutsättningarna precis. Tidspresen, förorsakad av en olycklig dubbelbokning, medförde att simultanspelet måste avbrytas efter två timmar och flytta ut till Kulturhusets foajé, där åskådarskarorna inte blev färre precis. Vid det laget hade dock 5 motspelare mattats. Dock icke den otroligt vitale Erik Lundin, som oförtrutet fortsatte "rundgången" sina 79 år till trots.

Arrangemanget följdes av många schackpersonligheter.

Ett tag vistades tre internationella (svenska) stormästare samtidigt i lokalen! Kända ansikten från TV fanns där och pressbevakningen var god, bland annat gjordes ett större reportage för den största kvällstidningen. Stockholms lokalradio hittade dit och direktsände en kort intervju med förbundssekreteraren och en lycklig spelare som hade lyckats slå stormästaren.

Upplösningen gick som vanligt snabbt, alltför snabbt för att man ens kunde överblicka slutresultatet. Plötsligt förkunnande en varm och lång applåd att spelet var över. Någon mer organiserad hyllning gick ej att ge då stormästaren hastigt befnas "kidnappad" för ytterligare tidningsintervjuer.

Efter en kortare rekonstruktion kunde dock **slutresultatet** meddelas: 11 1/2 poäng av 20 möjliga efter 9 vinster, 5 remier och 6 förluster. Bland de 6 vinnarna fanns flera lokalt kända namn: Jonas Sandbom, Robert Callergård, Ernst Jonson, Steven Dokmanović, Lars Eriksson och Hans Svensson.

Slutresultatet bedöms som mycket gott med hänsyn till de delvis svåra yttre förhållandena som rådde.

Schacket hade verkligen utnyttjat den tid som erbjöds, arrangemanget var en uppvisning i glädje och fest som ju ingår som slutord i det lite väl "jobbiga" ordet kulturtidskriftsfestival. Samtidigt var det ett bra argument för att försöka övertyga loka-

la politiker om att stockholmsschacket faktiskt mår bäst av ett eget hus. Man måste nog räkna med att "hemlösa" schackspelare kommer invadera och bosätta sig på kulturhuset den dagen man blir utkörd från Schackhuset på Söders Hornsgata.

Drömmatch till Sverige?

Sveriges Schackförbund har i dagarna påbörjat arbetet med ett arrangemang av minst sagt sensationell karaktär. FIDE planerar nämligen en 4-rondig match över 10 bord nästa år mellan Sovjet — Övriga Världen och förbunds-presidenten Florencio Campomanes har erbjudit Sverige att stå som värd för evenemanget!

Skulle planerna gå i lås kan det alltså bli en verklig generalmönstring av världens toppspelare hösten 1984 i Sverige. Därtill med dubbelt svenskt deltagande, förutom Ulf Andersson även Pia Cramling då ett dambord skall ingå i laguppställningen.

Senast en match av detta slag ägde rum var 1970 i Belgrad, Sovjet vann då med 21 1/2—19 1/2.

Svara på detta!

Ett litet julbord med knepiga anrättningar serveras här för dem som vill smaka på. Det gäller att helst åstadkomma 13 rätt genom val mellan tre alternativ.

Lösningar märkta "Svara på detta!" senast 31/1 till Tidskrift för Schack, Box 7123, 402 33 Göteborg. Priser: 100:—, 75:—, 50:— samt 3 bokpriser eller äldre TFS-årgångar. Ange önskemål!

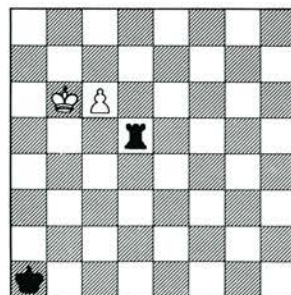
Vi inleder naturligt nog med en spelöppning:

1. e2-e3

Är detta:

1. Zaragoza
- X. Van't Kruijs
2. Allgaier

Och från spelöppning över till slutspel. Om Carmen är operornas opera och Alte Kameraden marschernas marsch, så är detta kanske studiernas studie. Vit drar och vinner... Men vem tillskrives denna studie?

1. Kubbel
- X. Saavedra
2. Rinck

*

Och nu till böckernas värld. Vem skrev: "300 Schachpartien"?

1. Tarrasch
- X. Lasker
2. Tartakover

*

Så en tidskriftsfråga. I vilket land utkommer "Europe Echecs"?

1. Schweiz
- X. Monaco
2. Frankrike

*

Problemisterna har ett eget omfattande språk. Vad är en maximummer?

1. Ett problem, där inledningsdraget är det geometriska längsta i ställningen.
- X. Ett problem som anger matt i fler än 50 drag.
2. Ett problem, i vilket utgångsställningens samtliga 32 pjäser ingår.

*

Så en assiett för tävlingsledare! Alla har väl spelat "Monrad". Men var denne:

1. Tysk
- X. Schweizare
2. Dansk

*

Vid Sveriges Schackförbunds kongresstävlingar avslutades för många år sedan ett parti med ovanstående bisarra ställning. Vit behövde 16 drag för mattsättningen. Men vem var han?

1. Gösta Stoltz
- X. Ernst Åhman
2. Martin Johansson

*

Så håller vi upp litet ut poesinipan:

*"Vi hava kungar i vår sold
och drottningar oss tjäna.
Se, tornen falla i vårt våld
att seger oss förläna.
Och löpare och hästar stå
uppå vår vink beredda,
och bönder uti striden gå,
av klok beräkning ledda."*

Vem skaldade så?

1. Martin Andersson
- X. Anna-Maria Roos
2. J G Schultz

*

Enligt Falstaff Fakir har frimärksamlare rätt till cell åt solsidan på därhus. Vi riskerar i alla fall en filatelistisk fråga. Världens första frimärke med schackmotiv utgavs 1947. Men i vilket land?

1. Bulgarien
- X. Sovjet
2. Ungern

*

Det skall vara litet grönt även på julbordet. Frågan blir, var spelas årligen utomhus "Schack i det gröna"?

1. Kinna
- X. Karlstad
2. Oskarshamn

*

En stormästare bar tidigare ett annat namn, nämligen Weinstein? Vem?

- Geller
- Polugajevskij
- Kasparov

*

Förresten, hur många stormästare har Sverige i närschack?

- Tre
- Fyra
- Fem

*

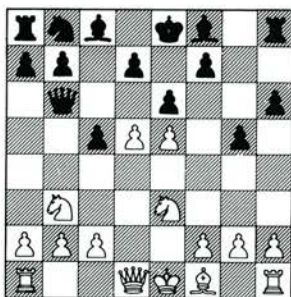
Om en rysk schackspelare säger "nitsja" — vad menar han?

- Remi
- Uppgivet
- God Jul

G. Arfwedson

Till partiet Pribyl — Wiedenkeller TfS/7

Svart lyckades "få vit ur balans" genom 8. — g5. Men det bör sägas att vit i stället för 9. — Sd2 i diagramställningen kan spela 9. Ld3 Lg7 10. 0-0 0-0 11. Te1, eller 9. Ld3 g4 10. Sd2 D×b2 11. Sde4, eller 9. Ld3 Lg7 10. 0-0 g4 11. Sd2 D×b2 12. Sde4 L×e5 13. Tbl Da3 14. D×g4, i samtliga fall med vinstspel för vit.

*

Svar

Jag tror att Arfwedson har rätt i att vit har fördel efter 9. Ld3. Jag hade nog försökt 9. — D×b2 och överlåter till läsarna att bedöma om vit har vinstspel efter t.ex. 10. Sb5 Db4† 11. c3 Da5.

Michael Wiedenkeller

SK Kamraternas höstturnering

För fjärde året i rad genomfördes under allhelgonhelgen SK Kamraternas öppna höstturnering i Schackspelets Hus i Göteborg. I år deltog 68 spelare varav 4 internationella mästare: Pia Cramling, Nils-Gustaf Renman, Lars-Åke Schneider och Axel Ornstein. Tävlningen gick i 10 ronder: 3 med betänketiden 20 min/spelare, 4 på 45 min och 3 på 2 tim. Första priset var satt till 3000 kr. En ändring från tidigare år var att antalet snabbchackpartier minskats från 5 till 3. Även i år deltog den danske spelaren Christoffer Crone, vilket gör tävlingen internationell. Redan tidigt stod det klart att deltagande IM skulle få hårt motstånd.

Pristagare blev: 1-2. N-G Renman 8 p, Bengt Svensson 8 p; 3-4. Robert Bator 7,5 p, Matti Svensn 7,5 p; 5-6. Axel Ornstein 7 p, Gunnar Dahlin 7 p. Kamratspelaren Gunnar Dahlin fick som synes en fin start på sin come-back!

I rankinggrupp I (1700-1900) segrade Lars Bergström på 6 p följd av Eddie Karlsson 5,5 p och L Spolin 5,5 p.

I rankinggrupp II (under 1700) vann B Johansson 5 p med T Benskjöld som tvåa på 4,5 p. Tredjeplatsen delades mellan J Engsnér, M Oxelqvist, R Metso, I Karlsson, S Andersson och J-Å Säkki alla med 4 p.

Bästa juniorer (under 19 år) blev Anna Benér 4,5 p och L Jacobsson 4,5 p.

Ingvar Gummeson

JÄRNVÄGSSCHACK

Järnvägens serietävling för 4-mannalag spelades 29-30 okt. i Göteborg varvid hemmalaget segrade på 7 poäng, närmast följde Malmö och Stockholmslaget Enesste. Nedflyttade blev Södertälje och Göteborgs andra lag. Nya lag i div 1 blev Uppsala och Göteborgs tredje! I div 3 segrade Uppsala B-lag.

Paul Karlsson

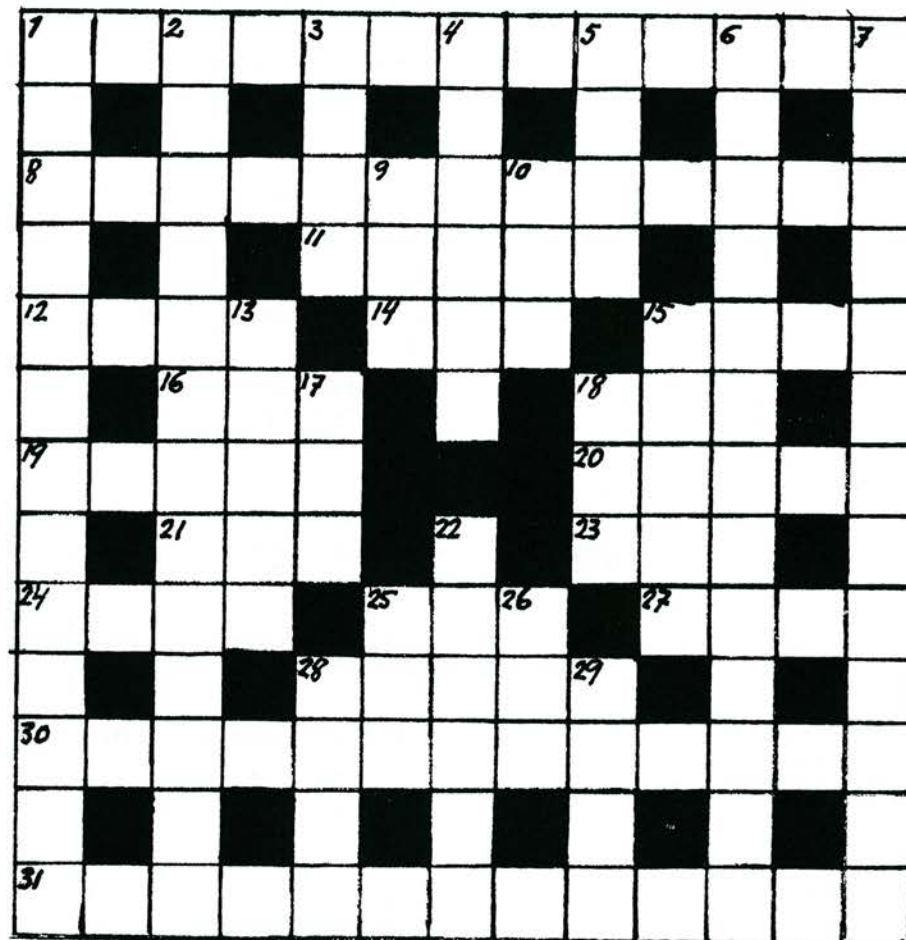
Telefonprenumerera!

Slå en signal enligt nedan och julnumret 1983 jämte inbetalningskort för 1984 kommer i brevlådan. Enklare kan det inte vara!

Sveriges Schackförbunds kansli	08/58 29 90
Göteborgs Schackförbunds kansli	031/13 86 16

Julkryss

Av Eric Uhlin

Lösningar märkta "Korsord" till Tidskrift för Schack, Box 7123, 402 33 Göteborg, senast den 31 jan. 1984. Priser Kr 100:—, 75:— och 50:— och tre bokpriser eller äldre TfS-årgångar. Vänligen ange önskemål. Den som ej vill klippa sönder tidskriften, kan skriva på ett löst papper. Lycka till!

Vågrätt

- "Vits mittfält avancerar... passerar mittlinjen... och har förvandlats till en giftig forward som stänger in svarts kungsflygel!" (Gunnar Johansson, GT 1983)
- Nittio minuter av cupmatchen Liverpool-West Ham på Wembley 14/3 1981.
- Guldkantad för Annifrid.
- En riksbekant gosse någonstans i Västergötland.

- Korsordskonstruktörens (ovälkomna!) räddningsplanka. Lika bra att hänvisa till fjolårets julkryss. vågrätt 21.
- Kanske ännu i mångas tankar.
- Klarade hindren bäst i Helsinki.
- Först i första Vasaloppet.
- "Den som kom var Halvor Halvorsson, en ung bonde som hade öppnat en handelsbod i kyrkbyn. Han var från Timgården och kallades därför oftast Tims Halvor!" (Selma Lagerlöf)

20. Vanlig orsak till partiförlust.
21. Spaniens store nationalhjärte — en riktig vinnartyp.
23. Långt ner i prislistan: nr 2967.
24. Sådana beskälls ibland för att ha päls.
25. Ofta sammanrafasad.
27. En anhalt på vägen till surströmmningsburken.
28. Det var hon ju en smula, hon som kom hem från Mölle en måndagsmorgon.
30. Först en färglös nolla och sen en röd trea — Kulmen på Hübners motigheter i Velden.
31. Den berömda kraftmätningen på Wartburg för många hundra år sedan.

Lodrätt

1. Hamilton-Russell Cup.
2. Att hålla masken.
3. "—gott din nästa, får du själv det bästa" (Hjalmar Bergman)
4. Den sällsamt spelstarke analfabeten från Indien som inte kunde läsa teoriböcker — det gick bra ändå!
5. Fidefyran förstås.
6. Är påvisbar nackdel i partianalyserna.
7. En titel som många kan göra anspråk på, Kaiszaury t.ex. och varför inte polacken Sznepik, om han ställer upp i Stockholm igen och inte åker till Karlstad Open.
9. Parvis sammankoppla.
10. Skall väl vara snyggast i smoking.
13. Känd bl.a. för sin motgambit och en lärobok i rumänska.
15. Nu går tankarna till Lickingfloden och till Eslov.
17. Tvåstjärnig enligt mykologerna.
18. Den störste lundensaren genom tiderna.
22. Husmanskost — särskilt omtyckt av gamla seriefiguren Gyllenbom.
25. Starkare innan det förverkligats.
26. Ny svensk IM.
28. Antik träffpunkt.
29. Kryss.

Kommande turneringar

Kirsebergs SK — "Dagen Efter"

Tid: 19/12 (dagen efter Malmö Open) kl 10.00.
Spelplats: Rådhushallen, Malmö. **Spelform:** 6 ronder Monrad, 20 min. spelare/parti. **Priser:** 1000/800/500/300/200 + ratingpriser. **Anmälan:** Senast 9/12 genom insättning av startavgiften kr 80:— på pg Kirsebergs SK 63 15 72-5. Ange rating och klubb. Vid efteranmälan extra avgift kr 40:—. **Upplysningar:** Malmö SF 040/85 880.

SK Rockaden — Rosengård Open

Se sep. annons.

Krylbo SK Juniorturnering

Se TfS/7

Karlstad Open — Malmö Open — Rilton Cup — Fenix Schackfestival, Borås

Se TfS/8

Upsala ASS — Jönköpings SS — Lundby SS/Götaverkens SK, Göteborg

Se TfS/9

Rune Strömbergs minne

Den första upplagan av Gävle Schackallians' snabbchackturnering spelades söndagen 13 nov. Tävligen kommer att bli årligen återkommande och gällde förutom penningpriser även första in-teckning i ett nyuppsatt vandringspris.

Turneringen gick i 1000-mannastil, innefattande en kvalificering om 8 st. sexmannagrupper. Gruppsegrarna samlades sedan till en A-final, två-orna till en B-final, treorna till en C-final o.s.v.

I A-finalen stod striden hård mellan Pia Cramling och Lars Karlsson. Till glädje för ar-rangörer och publik möttes de båda i sista ronden, som således blev en ren final. Partiet slutade remi, som Lars bjöd och Pia antog. Delad seger alltså, men eftersom Pia hade fler svarta partier får hon stå först i målprotokollet.

Resultat: 1. Pia Cramling, Pasanten. 2. Lars Karlsson, Vällingby. 3. Ralf Åkesson, Sass. 4. Christer Törnros, Söderhamn. 5. Anders Lovén, Passanten. 6. Lars Degerman, Vällingby. 7. Christer Niklasson, Wasa. 10. Bo Bengtsson, Gävle. 11. Kent Ångskog, Horndal. 13. Carmelo Jorda, Hofors.

Lennart Schöldström

Åke Sjöberg

Schack-08:s Entimmas

Den 6:e upplagan av Schack-08:s snabbchackturnering spelades i Norrköpings Folkets Hus där ett 70-tal spelare ställde upp, denna gång bara med en IM, den tidigare vinnaren Harry Schüssler (2530), som också fick gälla som favorit.

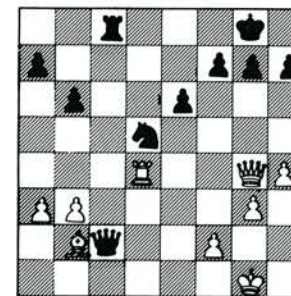
Men denna veckända visade Vällingbys Åke Olsson strålande form och han trivdes som fisken i vattnet med denna form av snabbchack. När de sju ronderna spelats stod Åke O. och Harry S. lika på 6,5 poäng. Det inbördes mötet togs remi och då ledde Åke O. klart — hade kvalitén och bättre tid. Prispengarna delade man men turneringssegern gick populärt till Åke på bättre kvalitetspoäng.

Resultat för de främsta: 1) Åke Olsson, Wasa, 6,5 (28,5 kvp), 2) Harry Schüssler, Limhamn, 6,5 (27,5) 3) Christer Hartman, Rockaden, 5,5, 4-10) Robert Bator, Rockaden, Johan Ingbrandt, NSS, Jan Westlund, Hofors, Göran Rörvall, Uppsala, Peter Fransson, Örebro, Stefan Winge, Bollmora och Thomas Welin, SASS samtliga 5 poäng. **Juniorklassen** vanns dubbelt av Schack-08 genom Hans Jonsson och Per Thorén som delade segern. Enda kvinnan i "församlingen" stack upp redan i

rond 1. Det var Hässelbys Christina Nyberg, (1915) som slog Christer Hartman (2278). Sens moral: I snabbchack kan allting hända, som ibland kan ta en snöplig ända!

*

I sista ronden möttes blivande segraren Åke Olsson (2260), Wasa, svart och Robert Bator (2396) Rockaden, vit.

Bator har spelat Df3-g4. Åke Olsson bjuder på "bondkalas" med svarsdraget — h7-h5 och vit gav upp! Taktikern Åke har spelat ut trumfen och den segern gav turneringstrumfen.

Rosengård Open 1984

- Tid och plats:** Schackklubb Rockaden Malmö, RoCents Fritidsgård på Rosengårds centrum i Malmö, 27 december 1983 — 4 januari 1984.
- System:** Sanktionerad tävling i 9 ronder, modifierat schweizer, 40 drag på 2 ½ timmar, därefter 16 drag per timme, ordinarie ronder dagligen klockan 17.00-22.00.
- Priser:** Första priset är 2.000 kronor. Ratingpriser i 10-mannagrupper. Alla priser som presentkort.
- Startavgifter:** Ingen startavgift för spelare med rating på minst 2200. Ingen startavgift för mästerklass-spelare (SM 1984). 140 kronor i startavgift för övriga spelare.
- Anmälan:** Anmälan sker genom inbetalning av startavgiften på postgiro 441 40 77-0 Schackklubb Rockaden Malmö. Glöm inte att ange rating, klubb och telefonnummer. Sista anmälningsdag är den 17 december 1983. Vid efteranmälan tillkommer en extraavgift på 30 kronor. Personlig anmälan i spelokalen 27 december klockan 15.00.
- Upplysningar:** telefon 21 18 26 Schackklubb Rockaden Malmö. telefon 858 00 Malmö Schackförbund.

SK Rockaden i Portugal

Igenskap av svenska mästare 1981-82 representerar Rockaden Sverige i den pågående Europacupen för klubbtag. Första omgångens motståndare blev den portugisiska klubben Lissabon SC.

En schackspelares liv är förenat med mycket resande. Nya städer, nya tävlingar, nya resor... Kanske att jag själv skräms av det rotlösa liv detta medför, men jag tror samtidigt att det utvecklar människan enormt att uppleva nya miljöer.

Det var med spänning och glädje laget såg fram emot mötet med portugiserna. Vi hade ett bra lag, men fruktade att den ovana atmosfären skulle förvirra oss.

Eftersom matchen blev spel mot ett mål ska jag inte dra ut på läsarens ovisshet, utan direkt redovisa resultatet.

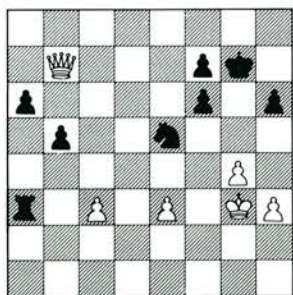
1. Silva IM	Ekström IM	1/2-1/2	0-1
2. Pereira	Wiedenkeller	0-1	0-1
3. Ribeiro	Björk	1/2-1/2	1/2-1/2
4. Sequeira	Sjöberg	1/2-1/2	1/2-1/2
5. Neto	Kyhle	1/2-1/2	0-1
6. Assuncao	Hartman	0-1	0-1
		2-4	1-5
			3-9

Första ronden bjöd på en viss spänning fram till avbrottens återupptagande, då vi tappade respekten för motståndarna.

De spelade svagt och förbrukade förvånansvärt mycket tid, vilket tyder på dåliga analyser.

Själv hade jag en mycket intressant avbrottsställning.

Wiedenkeller

Pereira

Motståndaren har förseglat.

Låt mig till att börja med avslöja att det är svart som spelar på vinst. Vits dam har inga angrepps-

mål. Jag såg två planer, den ena innebär att gå på med a-bonden så långt som möjligt, den andra att inrikta spelet på kungsflygeln.

Att satsa på a-bonden föreföll mig osäkert, i det ögonblick svarts pjäser lämnar kungsflygeln obevakad kommer genombrottet h4, g5.

Därför inriktade jag mig på den andra planen. Jag var beredd att avstå från en fribonde på damflygeln för att kunna inrikta mig helt på vits kungsflygelbönder.

42. Kf4 Ta4†

En listig schack, både efter 43. e4 Tc4 44. D×a6 T×c3 och 43. Kf5 Sg6 kommer vits kung in i en av Lissabons mörka bakgator.

43. Kg3 Sc4 44. Kf3 Ta3 45. Kf4 T×c3 46. D×a6 S×e3

46. — b4 47. Db7 S×e3 med idén 48. D×b4?? Sd5†! var ett alternativ, men jag ogillade 46. — b4 47. h4 S×e3 48. g5.

47. D×b5 Sg2† 48. Ke4 T×h3 49. Df1 Te3† 50. Kd4 Tg3 51. Dd1 Sf4 52. Ke4 Sg6 53. Kd5??

Ett grovt fel i tidsnöd. Svarts nästa drag fick vit att omedelbart ge upp.

Jag tror dock att vit hade förlorat slutspelet även utan feldraget.

Roland Ekström kom till undsättning från Zürich där han för tillfället bor, han har gift sig med en schweizisk flicka.

Det är helt klart att Roland är Rockadens nyckelman, jag hoppas att de säkra korten Björk och Hartman ursäktar mig detta påstående.

Vårt osäkra spel i förra Allsvenskan beror på att vi saknade en stabil förstabordsspelare.

I matchens andra rond spelade han ett bra parti.

Nr 227 FRANSKT

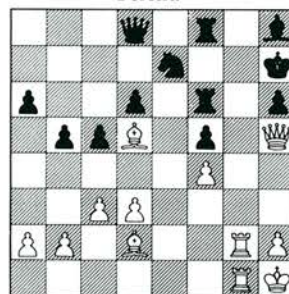
Silva—Ekström

1. e4 e6 2. d3 d5 3. Sd2 Sf6 4. Sgf3 c5 5. g3 Sc6 6. Lg2 Le7 7. 0-0 b6 8. Te1 Lb7 9. e5 Sd7 10. e4 0-0 11. Sf1 d×c4 12. d×c4 Dc7 13. Lf4 Tf8 14. De2 Sf8 15. h4 Sb4 16. Lg5 L×g5 17. h×g5 Sg6 18. S1h2

Tab8 19. Tad1 S×a2 20. Ta1 L×f3 21. L×f3 Sb4 22. Ta3 De7 23. Le4 D×g5 24. T×a7 S×e5 25. L×h7† K×h7 0-1
(P.g.a. 26. D×e5 D×e5 27. T×e5 Sc6)

Själv fick jag in en rolig avslutning på mitt parti:

Pereira

Wiedenkeller

Vit står överlägset och jag började leta efter en direkt avgörande fortsättning. Eftersom min motståndare var i tidsnöd la jag ut en björnsax.

36. Le1! S×d5?

Nödvärdigt var 36. — De8

37. Tg6! Lg7 38. T×g7† Kh8 39. T1g6 1-0

Trots vissa mindre missförstånd tycker jag nog att våra värdar visade upp en fin gästvänlighet. Tider och spellokaler har man kanske inte samma seriösa inställning till som vi är vana vid. I gengäld fick vi god mat och bjöds på busstur runt i staden.

Sponsor var en whiskyfirma, och det var tydligt att några i det svenska laget gick på reklamen.

Det blev en trevlig semester efter partierna. Restaurangerna höll bra standard till låga priser. Lissabon är en vacker stad med mycket att se.

Ett problem som man inte kommer ifrån är fattigdomen, trots att det är lätt att negligera den när man kommer som turist och roar sig.

Mängder av prostituerade, tiggare, skoppsare, och de flesta barn går aldrig till någon skola.

På hemresan blev det tid för diskussioner.

"Livet är en kamp" menade några. Det är nog sant, men till vilket pris? Vad det hela handlar om är väl att göra sitt bästa utan att tappa respekten för dem som lyckas mindre bra?

Rockaden-laget fr. vänster G. Larsson (lagledare), L. Örnmarker (ordförande) C.M. Björk, M. Sjoberg, R. Ekström, M. Wiedenkeller, B. Kyhle, C. Hartman och D. Olofson (reserv).

Jag kommer att minnas Portugal som ett land med stora hemligheter. En främling kan bara ana den kultur och de tankar om livet som invånarna har.

Kanske att jag för ett ögonblick såg sanningen då vi var på utflykt till en mindre stad utanför Lisabon. Ett busslass med portugisier välldes ut på ett torg. De spelade musik och skrattade, en ung man bjöd upp sällskapets unga ros.

Och då — då såg jag livet!

Det långa lockiga håret, de bruna ögonen, den unga, mjuka kroppen och det glittrande leendet. Hon svävade med musiken och den spontana glädjen strålade ut från henne.

Historien beviljade mig en evig sekund — så vill jag minnas Portugal.

Övriga resultat:

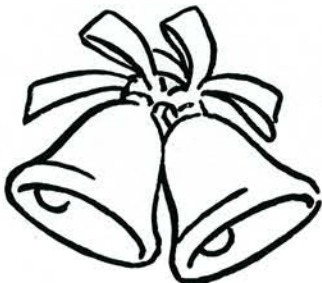
Burevestnik, Moskva-Rugby CC, England 10.5-1.5, **Honved, Budapest-Milano, Italien** 6-6, **Pontypool, Wales-SG Allschwil, Schweiz** 1.5-10.5, **Castlemilk, Skottland-Partizan, Belgrad** 5.5-6.5, **Strasbourg, Frankrike-SG Porz, Köln** 3-9, **MTK VM, Budapest-Beer-Sheva, Israel** 7-5, **SC Slavia, Sofia-Austria, Wien** 7.5-4.5, **Solinger SG, Västtyskland-Nordre SK, Danmark** 9-3, **Callitha, Grekland-Spartacus, Budapest** 2.5-9.5, **Röda Stjärnan, Belgrad-Helsingfors SK, Finland** 9.5-2.5, **Bukarest Universitet-Ruy Lopez, Belgien** 8.5-3.5.

Fyra lag stod över första ronden: **Trud, Sovjet, Vulca, Spanien, Volmac-Rotterdam** och **Oslo SS**.

Lottning inför andra ronden:

SK Rockaden, Stockholm—Burevestnik, Moskva
Honved-Budapest—Trud, Sovjet
SG Allschwil, Schweiz—Vulca, Spanien
Partizan, Belgrad—Volmac-Rotterdam
SG Porz, Köln—MTK VM, Budapest
SC Slavia, Sofia—Solinger SG, Västtyskland
Spartacus, Budapest—Röda Stjärnan, Belgrad
Oslo SS—Bukarest Universitet

Schackmagasinet

Novemberupplagan av Schackmagasinet behandlade till stor del begivenheter om vilka kan läsas på annan plats i detta nummer av TfS. Först den pågående VM-kvalificeringen i London genom utförlig telefonintervju med på platsen varande Lars G. Warne, därefter damernas kvalificeringar och den planerade matchen Sovjet — Övriga Världen under hösten nästa år.

I övrigt omfattade nyhetsblocket en "halvtids"-rapport från mastodontturneringen i Djakarta, Indonesien, med 22 deltagare varav 17 stormästare. Efter 11 ronder ledde Ljubojević på 8 1/2 poäng före Timman och Jusupov 8, Ulf Andersson låg på delad 7:e plats med 6 poäng. 18-årige engelsmannen Nigel Short tog nyligen en meriterande seger i Baku med vinster över bl.a. Taimanov och Speelman. Short fick på de 13 ronderna ihop 9 poäng, tyvärr en halva från en tredje GM-inteckning för denna Englands kanske mest lovande spelare. En annan engelsk toppspelare, Tony Miles, vann den av BBC årligen arrangerade mästarturneringen, i finalen besegrade han som svart Anatolij Karpov i ett rafflande parti. Det var andra segern för Miles över världsmästaren, förra gången var som bekant vid Lag-EM i Skara 1980, även då som svart.

SK Passantens jubileumsturnering fick en överraskande utgång då i segrartrion med 6 poäng av 7 ingick, förutom Ornstein och Renman, 24-årige Carmelo Jorda från Hofors. Jorda med ratingtalet 1956 var lika överraskad som omgivningen över det fina resultatet och betraktade sig mest som en snabbchackspelare vid Sven-Gunnar Samuelssons intervju. Snabbt hade han också spelat under turneringen vilket kanske något förvirrade motståndarna, Jorda hade ofta bortåt 20-30 minuter tillgodo i partierna.

Maja Tjiburdanidze vann nyligen en starkt besatt damturnering i Jugoslavien på 8 1/2 poäng före Radevska, Polen, 8 och Petrovic, Ungern, 6 1/2. I en efterföljande herrturnering kom Maja på 5:e plats, en poäng efter segern.

Bo Plato behandlade denna gång pensionärschack och omnämnde speciellt den livliga verksamheten i Göteborg och Stockholm med turneringar och matchutbyte, men även aktiviteter i Limhamn. Plato berättade att Erik Lundin i en tidningsintervju efter den av TfS vid Kulturfestivalen i Stockholm arrangerade simultanföreställningen yttrade "Man vågar nog påstå att schack håller hjärnan yngre, det är nyttigt med schack, särskilt för pensionärer" och nämnde även Kristian Sköld, som i dagarna gett ut boken "Schackpärlor". Som Plato så riktigt bland mycket annat påpekade finns i pensionärschack en social aspekt vars betydelse knappast kan överskattas.

LGR

Håkan Åkvist

Från nationstävlingen i Oslo

8-nationers i Oslo arrangerades under tiden 17-23 oktober 1983 av Norges Sjakkforbund och Gilde Sjakklubb. Tävlningen var en fortsättning på 70-talets populära 6-nationerskamper med Polen och Färöarna som nya länder.

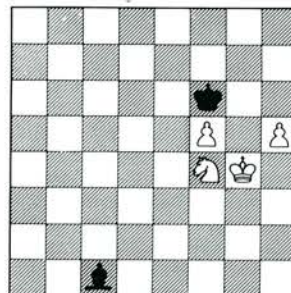
Lagen bestod av fyra seniorer, en dam och en junior. På grund av olyckliga kollisioner med internationella turneringar i Danmark fick jag laguttagsproblem av oväntat slag, ett öde som jag delvis delade med mina kollegor i de andra lagen. Personligen var jag ändå mycket nöjd med slutprodukten: IM Harry Schüssler, IM Lars-Åke Schneider, IM Axel Ornstein, IM Konstanty Kaiszauri, IM Pia Cramling och Stefan Winge.

Som framgick av en notis i förra numret blev slutställningen följande: 1. Polen (IM Sznepik, IM Adamski, IM Szymczak, Flis, Szmacinska och Staniszewski) 26, 2. Danmark 25 1/2, 3. Sverige 24 1/2 (9 matchpoäng), 4. Island 24 1/2 (8), 5. Norge 22 1/2 (9), Västtyskland 22 1/2 (8), 7. Finland 16 1/2, 8. Färöarna 6 poäng.

Elo-talen initierade svensk slutseger med Polen och Island som svåraste konkurrenter. Samma beräkningsgrad antydde att Pia Cramling skulle bli outstanding på dambordet, att Schüssler med tävlingens högsta rating skulle få hög vinstprocent och att Winge skulle få problem på juniorbordet. Låt oss se vad som hände.

Redan i första ronden drabbade vi samman med Island, men matchen avslutades först tre dagar senare! I det avslutande partiet hade Kaiszauri två merbönder i en teoretisk remiställning mot Johan Hjartarsson. Det senaste avbrottspasset hade svensken utan framgång prövat alla tänkbare springarpositioner och var inställd på remislut. Med den mest praktiska varianten som enda vapen beordrades han åter in i "ringen".

Hjartarson

Kaiszauri

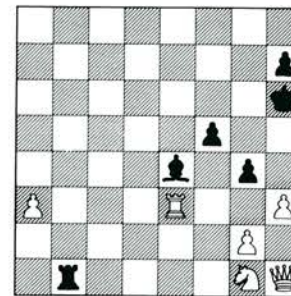
Det följde: 79. h6 Ld2 80. Sd5† Kf7 81. h7 Kg7 82. f6† K×h7 83. Kf5 Kg8 84. Ke6 Kf8? 85. f7 Lc1 86. Sb6 La3 87. Kf6 Lb2† 88. Kg6 Ke7 89. Sd7 uppgivet.

Därmed vann vi den viktiga matchen med 3 1/2-2 1/2, men hade islänningarna känt till Bianchettis studie från 1927 — återgiven i Chérons slutspelsverk — hade partiet med säkerhet slutat remi. Vit: Ke6 Se5 Bf6, svart: Kg8 Lb2. 1. Ke7 Kh7 (1. — La3†? 2. Ke8 och vinner 2. — Lc5 3. Sg6 Kh7 4. Se7 eller 2. — Lf8 3. f7†) 2. f7 Lc1! (2. — La3† 3. Ke8 och vinner 3. — Kg7 4. Sc4! Lc5 5. Sb6! La3 6. Sd5 följt av 7. Se7) 3. Ke8 Lh6! 4. Sc6 Kg6 5. Se7† Kg5! remi.

I rond 2 hamnade Schüssler i följande prekära situation mot 16-årige norrmannen Simen Agdestein.

S. Agdestein

Schüssler

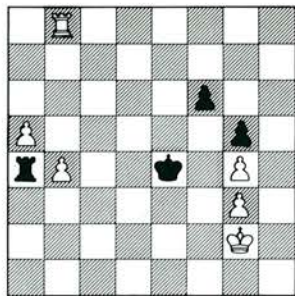
Schüssler hade just spelat det enda tänkbara draget 48. h3 och lyckades rädda partiet på följande överraskande sätt: 48. — Tb2? 49. Se2 g3 50. h4 Ld5 51. S×g3 f4 52. Sf5† Kh5 53. Te7 L×g2† 54. Kg1 Lh3 55. Sd4 K×h4 56. T×h7† Kg3 57. Tg7† Lg4 58. Sf5† Kf3 59. Sh4† Kg3 60. Sf5† Kf3 61. Sh4† Kg3 62. Sf5† remi.

I diagramställningen kunde Agdestein avgjort partiet med det "kjempeterke" 48. — Kg5!, vilket mycket riktigt påpekades av den norske lagkapte-

nen Erling Kristiansen. Idén är att besvara 49. h×g4 med 49. — Kf4 följt av 49. — f×g4. Varianten 49. h×g4 Kf4 50. Th3 f×g4 51. Th4 Kg3 52. Th2 Kf2 blir en osedvanligt vacker Eriksgrata för den svarta kungen, men även vid bästa försvar är vit hjälplös, t ex 49. h×g4 Kf4 50. Tc3 f×g4 51. Kh2 (Vit kan inte passivt invänta h7-h5-h4-h3) 51. — Tb2 52. Tg3 h5 och svart vinner lätt.

När jag ändå är inne på mirakelräddningar kan jag inte underlåta att ta med juniorpartiet mot Färöarna. Vi ledde med 5-0, men Winge var sedan länge totalförslorad mot duktige Torkil Nielsen. En bit in i andra avbrottet uppstod följande ställning med svart vid draget.

Winge

Nielsen

61. — Ta2† 62. Kh3? (Alla andra drag vinner i längden, men detta ser "säkrast" ut. I analyserna fann Ornstein den studieartade fortsättning som också kom till utförande i partiet.) 62. — Kf3 63. Tf8 Kf2! 64. Kh2 (Först nu upptäcker vit att 64. T×f6† strandar på 64. — Kg1 med ogarderbar matt!) 64. — Kf3† 65. Kh3 Kf2 remi! Lägg märke till att vinstförsöket 66. Te8 vederläggs av 66. — Te2 följt av 67. — Te7, varvid även h-linjen kan användas för remischackar. En överraskande och värdefull svensk halvpoäng.

*

Dessa tre slutspel tyder på kämpatakt och framgång, men endast Pia Cramling hade dittills motsvarat förväntningarna. Andra rondens match mot Norge blev i två avseenden identisk med femte rondens match mot på papperet ganska svaga Danmark. Båda förlorades med 2½-3½ och Pia svarade för enda svenska helpoängen. Så här spännande var hennes femte raka vinstparti.

Nr 228 SICILIANSKT

Nina Høiberg — Pia Cramling
Danmark — Sverige

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sc6 5. Sc3 a6

6. Le3 Dc7 7. Dd2 Sf6 8. Le2 Lb4 9. f3 d5 10. S×c6 b×c6 11. e5 Sd7 12. a3 L×c3 13. D×c3 D×e5 14. Ld4 Dd6 15. L×g7 Tg8 16. f4 D×f4 17. Tf1 D×h2 18. 0-0-0 Lb7 19. Td1 c5 20. Lf3 Tb8 21. Le5 S×e5 22. T×e5 Df4† 23. Kb1 Kd7 24. Le2 Dd4 25. T×f7† Kd6 26. Da5 Tgc8 27. Th5 Lc6 28. b3 c4 29. b4 Tb5 30. Da4 a5 31. c3 D×c3 32. Dc2 D×a3 33. T×d5† K×d5 0-1

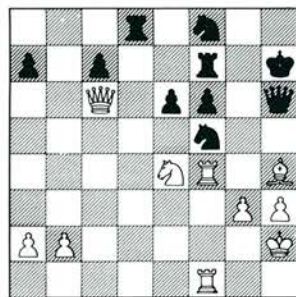
*

I näst sista rondan besegrade vi Västtyskland med 3½-2½, fem remier och följande glansparti.

Nr 229 ALJECHIN

Stefan Winge — Lukas Brunner
Sverige — BRD

1. e4 Sf6 2. e5 Sd5 3. d4 d6 4. c4 Sb6 5. f4 d×e5 6. f×e5 Lf5 7. Sc3 e6 8. Le3 Le7 9. Sf3 0-0 10. Ld3 Lg4 11. 0-0 Sc6 12. h3 Lh5 13. L×f7† K×h7 14. Sg5† L×g5 15. D×h5† Kg8 16. L×g5 D×d4† 17. Kh1 Dd3 18. Lf6 Dg6 19. Dh4 Dh7 20. Dg3 Sd4 21. Se4 Sf5 22. Dd3 Kh8 23. Lg5 Dg6 24. Tf4 f6 25. e×f6 g×f6 26. Lh4 Dh6 27. g3 Tad8 28. Dc3 Sd7 29. Td1 Kh7 30. Kh2 Dh5 31. Tdf1 Dh6 32. c5 Tf7 33. c6 b×c6 34. D×c6 Sf8

35. L×f6 Td3 36. Sg5† Kg8 37. S×f7 D×f6 38. T×f5 Td2† 39. Kh1 0-1

*

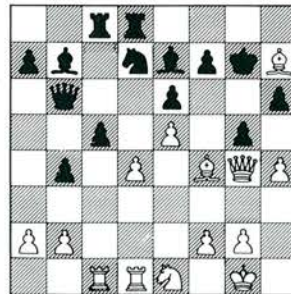
Inför sista rondan var läget följande: Island 23, Polen 22, Danmark och Västtyskland 21, Sverige 20 ½, Norge 18, Finland 14 ½, Färöarna 4 ½.

Vi besegrade visserligen akterseglade Finland med 4—2, men det blev danskarna som satte färg på rondan genom en enorm urladdning. När ordinarie speltid var slut hade de en förkrossande och totalt överraskande 4—0-ledning mot Island! Att Island hade tävlingens ende stormästare — dessutom dittills obesegrad — var tydligen enbart en extra inspirationskälla för de segersugna danskarna. Vi har mycket att lära av deras fighting spirit...

Nr 230 SLAVISKT

Sejer Holm — G. Sigurjonsson
Danmark — Island

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 d5 4. Sc3 c6 5. e3 Sbd7 6. Ld3 d×c4 7. L×c4 b5 8. Ld3 Lb7 9. 0-0 b4 10. Se4 Le7 11. S×f6 S×f6 12. e4 0-0 13. e5 Sfd7 14. Dc2 h6 15. Dc2 e5 16. Tfd1 Dc7 17. Lf4 Tfd8 18. Tac1 Dc6 19. Lb1 Tac8 20. Se1 Db6 21. Dg4 Kf8 22. Lh7 g5 23. h4 Kg7

24. h×g5 K×h7 25. Dh5 Kg8 26. g6 Lf8 27. g×f7† Kh7 28. Td3 Le4 29. Tg3 c×d4 30. T×c8 T×c8 31. Sf3 Lf5 32. L×h6 L×h6 33. Sg5† Kg7 34. S×e6† Kh7 35. Tg7† 1-0

Island lyckades klara 1½ poäng på avbrottspartierna och slutsegern gick därmed till Polen. Trots en knackig start blev Alexander Sznapiak bästa förstabordsspelare. Han avslutade med ett klassiskt angreppsparti.

Nr 231 SICILIANSKT

A. Sznapiak — Ostermeyer
Polen — BRD

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 Sf6 4. Sc3 c×d4 5. S×d4 a6 6. f4 e5 7. Sf3 Dc7 8. Ld3 Le7 9. a4 0-0 10. 0-0 b6 11. De1 Sbd7 12. Kh1 Lb7 13. Sh4 g6 14. f×e5 d×e5 15. Lh6 Tfe8 16. Sf5 Lf8 17. L×f8 T×f8 18. Se3 Kg7 19. Dh4 Dc5 20. Tf3 b5 21. a×b5 a×b5 22. Taf1 b4 23. Se2 Dc6 24. Sg3 Db6 25. Dg5 Sg8 26. Lc4 f6 27. Sgf5† Kh8 28. D×g6 0-1

*

De individuella svenska poängen fördelade sig på följande sätt: Schüssler 4, Schneider 4, Ornstein 3½, Kaiszauri 4, Cramling 6½ (högsta poängen i hela tävlingen), Winge 2½.

Flera av våra IM minimerar i stället för att maximera riskerna i sina partier, vilket sällan ger några turneringssegrar. Genom Pias strålande insats blev ändå slutplaceringen acceptabel.

*

Tävlingen var bra arrangerad även om inkvarteringen — på en båt — och avståndet till spellokalen var olägenheter som drar ner betyget. Till kommande år — Finland (?) 1985 och Polen 1987 — kommer en onödigt dubbelrond att försvinna.

BOKNYTT

Höstens svenska schackbok har nu utkommit lagom till julhandeln. Det är Kristian Sköld, fd svensk mästare, och numera skribent i Expressen som skrivit en bok med titel **Schackpärlor**. (Förlags AB Marieberg)

"Jag räknar schackdiagrammen till den moderna tidens njutningsmedel" skriver författaren i sitt förord. Med den utgångspunkten blir boken en enda lång njutning. Boken är alltså rikt illustrerad, men inte bara med diagram, utan också med bilder och teckningar!

Boken är fylld med partier från Napoleon och framåt, de flesta med spektakulära kombinationer. Han inramar partierna och partisluten med anekdoter och berättelser från schackspelets alla områden. Partierna är inte, som brukligt är, kommenterade med en djungel av varianter. Istället tar Kristian Sköld fatt i det väsentliga: idéerna bakom dragen. Boken är alltså läsbar även för icke-experten.

De två sista kapitlen i boken utgöres av inte mindre än 20 "tankenötter" för läsaren och en kort schackhistoria

Jag köpte boken hos min bokhandlare för 61:-. Ett mycket bra pris för en mycket bra julklapp.

L.Å. Karlgren

*

Pergamon Press Ltd

Chandler/Miles/Richardson: **Tournament Chess Volume 8. Kart. 199 sid. Int. not. PrisE 9.95.** Tidigare har under 1983 utkommit 3 volymer, i den nu föreliggande fjärde återfinns 1445 partier från 12 turneringar av minst kategori 7. Eksjö 1982 är representerat med 66 partier och OS i Luzern med ca 580, dessa liksom övriga okommenterade. Därtill turneringstabeller jämte spelöppnings- och spelregister. **Edmar Mednis: From the Opening into the Endgame. Kart. 151 sid. Alg.not. Pris: £ 5.95.** En lärobok av ovanligt slag. Mednis väljer ut 11 spelöppningar innehållande varianter särskilt lämpade att snabbt leda till ett fördelaktigt slutspel, författaren åskådliggör sedan hur dessa slutspel oftast kan föras till vinst. Av naturliga skäl är det i de flesta fall vit som kan tvinga fram den önskade positionen och föga överraskande är det av

stormästarna Ulf Andersson som i partiexemplen flest gånger får visa hur allt går till, i sex partier noterar Uffe 4 vinster och 2 remier. **V.V. Smyslov: 125 Selected Games. Inb. 249 sid. Alg.not. Pris £ 9.95.** Dagsaktuelle VM-kandidaten Vasilij Smyslov redovisar här sin (hittillsvarande) schackkarriär med hjälp av partier från juniortiden 1935 fram till 1982. Det sovjetiska originatlet kom ut 1978 så den nu föreliggande översättningen är kompletterad med 2 nyare partier, de 125 utvalda partierna har därmed blivit 127. Förstklassigt partiurval med lika förstklassiga partikommentarer av författaren bör tillförsäkra boken en plats i bokhyllan, särskilt som det finns förvånansvärt lite i tryck om denna exvärldsmästare.

*

Hörja Schackklubb har 1983 blivit 35 år och bla celebrerat detta med att ge ut en 51-sidig jubileumsskrift. Här skildras klubbens historia år för år, allt dokumenterat med protokollsutdrag, turneringsresultat och massor av foton. Hörja SK hör uppenbarligen till de nog tyvärr fåtaliga klubbar som arkiverar sina handlingar och ser till att de ej hamnar på soptippen vid någon vindsröjning hos en förutvarande ordförande eller sekreterare. Beröm- och efterföljansvärt! Skriften kan beställas genom insättning av Kr 25:— på pg Hörja Schackklubb 75 33 24-3.

*

Ambitiösa och idérika **SK Passanten, Huddinge** har gett ut en fyllig teoribulletin, sammanställd av Rune Ljungberg. På 107 sidor behandlas på ett lättillgängligt sätt 9 populära spelöppningar, allt instruktivt och mycket överskådligt. Bulletinen kostar Kr 40:— och beställs enklast genom insättning av beloppet på pg SK Passanten 64 58 23-6.

LGR

Svend Novrup: LADEMANN'S SKAKLEKSICON, band 5 (U till Å), av i allt 5 band. Inb. Dkr 96:50.

Som förutspått, nådde Novrup fram till slutmålet i god tid före julen 1983, och det med råge; en avdelning med statistik och ett supplement (för del 1 och 2) finns också med, och man kan gott säga att detta i Norden enastående verk därmed bragts till ett lyckligt slut. Det blir kanske ett supplement ytterligare. Gammal kritik kan upprepas och nya lovord utdelas, men huvudsaken är helheten och den duger. Detta borde vara en alla tiders julklapp för schackvänner i hela Norden.

EU

EDITION OLMS

Oktoberutgivningen av OLMS serie nytryck av äldre och sällsynt schacklitteratur (TSCHATURANGA) omfattar VM-matchen **Aljechin-Euwe 1935** (DM 38:—) där Aljechin trots ledning långt fram i matchen ändå tvingades ge sig när konditionen totalt tröt under slutronderna. Av turneringsböcker finns **Das Schachturnier zu London im Jahre 1851** (DM 38:—), den tyska skildringen av Anderssens storseger (Staunton endast fyra) och samtidigt en kritisk granskning av Stauntons egen bok om turneringen, där engelsmannen ger luft åt sin besvikelse i meningslösa attacker mot sin besegrare. Volymen innehåller också matchen Staunton-St. Amant 1943 (+11, = 4, —6). Tyska schackförbundets 12:e och 13:e kongresser **München 1900, Hannover 1902** har sammanförts i ett band (DM 58:—) liksom de berömda gambitturneringarna **Wien 1903** och **Baden bei Wien 1914** (DM 48:—). I Wien 1903 fick man bara spela antingen kungsgambit, vilket Tschigorin lyckades bäst med, och i Baden bei Wien där "allt" utom damgambit var tillåtet, segrade Spielmann. **Kecksemét 1927** (38:—) berättar om en av Aljechins många överlägsna turneringssegrar, ett led i förberedelserna för VM-matchen mot Capablanca senare samma år.

Slutligen föreligger **Bilguers Handbuch des Schachspiels** (DM 168:—), den berömda 8:e upplagan, med tilläggshäftet av Mieses och supplementet av Hans Kmoch (1922-30), allt i ett band om 1345 sidor, förvisso en skattkammare, där man fortfarande kan hämta fram åtskilligt av värde även för modernt turneringsspel.

EU

Box 126
452 01 Strömstad
tel. 0526/136 09
Nr 4/183

Hej!

Ett nytt år närmare sig och det är bara ett par tre månader kvar till de stora skollags-tävlingarna går av stapeln i hela landet. Det är dags att redan nu se om sitt hus, d v s sin skola. Är ni redan ett lag, bilda ett till! Är ni tre spelare få raskt fatt i en fjärde och gnugga honom eller henne ordentligt! Tänk på att nu är det ny klassindelning: Lågstadiet, mellanstadiet, högstadiet och gymnasiet.

Ordna tävlingar.

För att få ordentlig träning är det viktigt att spela tävlingar. Det anordnas på tok för få tävlingar för juniorer under 15 år. Storstäderna har det ofta väl förspant, men för alla som bor i glesbygden och på mindre orter är det dåligt. För dem kan det bara bli ett par tävlingar om året. Men det är egentligen ingen konst att arrangera en egen tävling och bjuda in andra klubbar. Första gången är alltid svårast. Prata med din ungdomsledare i klubben, ta kontakt med distriktstinstruktören och be honom hjälpa er. I nästa nummer av SCHACKjuniorerna kommer en artikel om hur man ordnar en egen tävling steg för steg.

Prenumerera!

Inför det nya året är det också viktigt att se till att förnya prenumerationen på Tidskrift för Schack. Tfs är Sveriges Schackförbunds tidning och ett måste för alla medlemmar och alla klubbar. Har din klubb tidskriften till klubblokalen? Ett bra tips till alla juniorer är att ta med Tfs till klubben och där tillsammans gå igenom tävlingarna och skicka in lösningar var för sig! Varför inte börja med Juniortipset i detta nummer?!

Gott Nytt År!
Lars Åke

Strömstad Junior Cup spelades för tredje gången den 27 november med 43 deltagare i fyra olika klasser.

Klass A: 1. Peter Eskola, Tanum. 2. Ulf Svensson, Strömstad. 3. Camilla Franzén, Tanum.

Klass B: 1. Lars Petersson, Manhem. 2. Göran Thuresson, Strömstad. 3. Martin Olausson, Kungsör.

Klass C: 1. Jon Quartrup, Halden Norge. 2. Michael Ström, Strömstad. 3. Hans Börjesson, Herrestad.

Klass D: 1. Matthias Wallerstedt, Manhem. 2. Vegard Nygaard, Halden. 3. Anders Ryberg, Herrestad.

Första pris i alla klasser var en prenumeration på Tidskrift för Schack för 1984.

*

Juniortipset - 10 frågor

Årets julpristävling blir i form av ett tips, där du skall markera dina svar med 1, X eller 2 — som stryktipset, alltså. Du skriver ner din tipsrad på en papperslapp och skickar den till **SCHACKjuniorerna, Box 126, 452 01 STRÖMSTAD** före den 15 januari 1984. Som vanligt blir det bokpriser och prenumerationer på TFS.

Fråga 1: Vad är Ströbeck!

1. Tysk juniormästare
- X. Ort i Tyskland
2. Variant i Preussiskt parti

Fråga 2 Vad kallas följande öppning i engelskt parti: 1. e4 g5 ?

1. Grobs försvar
- X. Myers försvar
2. Basmans försvar

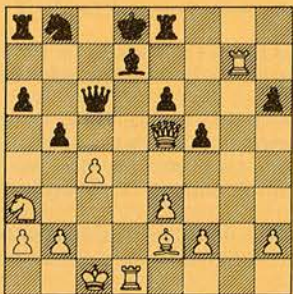
Fråga 3: Vilka har spelat tidernas längsta VM-parti på 124 drag?

1. Aljechin-Capablanca
- X. Smyslov-Botvinnik
2. Karpov-Kortjnoj

- Fråga 4:** Sverige har fyra stormästare i schack. Vem blev utnämnd senast?
1. Erik Lundin
X. Pia Cramling
2. Lars Karlsson

- Fråga 5:** Får man göra rockad när kungen varit i schack, men inte flyttat?
1. Ja
X. Ibland
2. Nej

- Fråga 6:** Vilken pjäs skall vit flytta först för att svart skall bli matt i 5 drag?

1. Löpare
X. Springare
2. Dam

- Fråga 7:** Var och när spelades den första datorturneringen i schack?

1. Los Angeles 1971
X. Dortmund 1975
2. Groningen 1979

- Fråga 8:** Om vit har kung + torn och svart kung + löpare finns det ungefär 12.000.000 ställningar på ett schackbräde. Oftast blir det remi, men ibland vinner vit. I hur många ställningar vinner vit?

1. 10.000
X. 100.000
2. 1.000.000

- Fråga 9:** VM-turneringen 1948 spelades på två olika platser. Den ena var Haag, men vilken var den andra?

1. Moskva
X. London
2. München

- Fråga 10:** Vilket land var bästa nordiska nation i Schackolympiaden i Luzern 1982?

1. Island
X. Sverige
2. Danmark

Dan vann första tävlingen

Efter sista etappen i vår serietävling stod det klart att 9-årige Dan Zetterström vunnit totalt. Han fick 150 poäng, som alltså skall divideras med 9 = 16,7 p.

Sista etappen i tävlingen vanns av en tidigare etappsegrare, Peter Strömberg från Bollmora. Han har redan fått en prenumeration på TFS och får nu istället en bok.

Här kommer nu pristagarna totalt i serietävlingen:

1. Dan Zetterström, Södertälje 16,7 p (bokpris)
2. Peter Strömberg, Bollmora 15,0 (bokpris)
3. Niklas Ivenholt, Lidköping 10,0 (pren.)
3. Filip Karlemor, 10,0 (pren.)

Grankulla Finland

Dessutom har vi lottat ut ytterligare tre prenumerationer. De lyckliga vinnarna är: Johannes Persson, Huskvarna; Rikard Winsnes, Askim och Stefan Andersson, Karlskrona.

Vi gratulerar samtliga pristagare och önskar gamla och nya juniorer välkomna till nästa tävling, som börjar redan i nummer 1/84!

Lösningarna – Lätt och svårt!

Plocka nu fram dina tre senaste nummer av TFS, för här kommer lösningarna:

Poängjakten nr 1.

10 poäng: 1. Dd8† K×d8 2. La5†† Ke8/Kc8 3. Td8 matt

20 poäng: 1. Lg1! Hotar matt på h2.

30 poäng: 1. Th1† S×h1 2. Lh2† K×h2 3. Th8† Kg3 4. Sf5† Kg4/Kf4 5. Th4 matt (Två vakna lösare har påpekat att vit kan spela 3. Lh6 och således bli matt efter 6 drag istället.)

Poängjakten nr. 2

10 poäng: 1. T×f7! T×f7 2. e6 T×f6† 3. K×f6 b3 4. e7 b2 5. e8D b1D 6. De3† Kh7 7. Dh3† Kg8 8. Dg4† och matt i nästa drag.

10 poäng: 1. T×e8 D×e8 2. Da4 Tc1† 3. Kf2!

30 poäng: 1. Te7† Kd6 2. Lg3† K×e7 3. L×b8 Lc6 4. Ld6† K×d6 5. b8D† och vit vinner.

Poängjakten nr. 3

10 poäng: 1. Td5! Lf6 2. T×f5 g×f5 3. Kf4 och kungen tar den svarta f-bonden. Svart har då kvar en kantbonde och en löpare som inte tar förvandlingsfältet. Remi! (Studera Bent Larsen: Taktik och teknik i slutspelet.)

20 poäng: 1. Kf6! Ld4† 2. Kf5! och svart klarar remi! Vit kung kan inte komma till g5 och understödda bönderna. Om vit spelar g6 följer Lc4 och eftersom det är

olikfärgade löpare tar svart förvandlingsrutan. (Studien är hämtad från Tidskrift för Schack nr 10-11 år 1916. Den gamle mästaren Dr Tarrasch skrev en 20 sidor(!) lång artikel med titeln "Två förenade bönder vid olikfärgade löpare" i TFS år 1916)

30 poäng: 1. Ta8! Sedan t ex 1— 2 2. Kb2 Kb5 3. Tb8† Lb6 4. Ta8 och så vidare. Eller 1— Kb5 2. Tb8† Kc4 3. Ta8! Kb5 4. Tb8† Lb6 5. Ta8! En studie från 1843 hämtad ur Averbachs slutspelsböcker.

Svår tävling?

I de två första etapperna av Poängjakten fick vi in åtskilliga svar från både Sverige, Norge och Finland. Men efter sista etappen - slutspelen - blev det färre brev i boxen. Det var väl inte prenumerationen som upphörde? Eller är det dåligt ställt med slutspelskunnandet? Vi vet ju att det ofta är lätt att klara en kombination när man vet att det finns något, t ex ett offer. Men när det gäller att klara remi i ett underlägset slutspel är det betydligt knivigare! Det gäller att tidigt ha en idé om hur man skall göra. Ta 10-poängaren till exempel. Här gäller det naturligtvis att känna till hur det är med kantbönder och löpare av "fel" färg. I praktiskt spel har man mycket stor nytta av att känna till dessa slutspelsfinesser. Det gäller inte bara vinst eller förlust. Det kan gälla den där viktiga halvpoängen, också!

Vad vet ABBA om schack?

Den 23.11 rapporterade Aftonbladet att Björn och Benny håller på med en ny musical som handlar om schack! Det låter inte illa, eller hur. "Chess" kommer den att heta och den handlar om Viktor Kortjnojs avhopp 1976. Som Kortnjoj får vi se Tommy Körberg!

— Den här musiken kommer att visa fram en helt ny sida av Björn och Benny, skriver Aftonbladet. Det går inte att jämföra med vad de tidigare gjort.

Till sommaren lär LP-albumet vara klart. Kanske lagom till SM i Linköping så vi kan höra schackpop mellan ronderna!

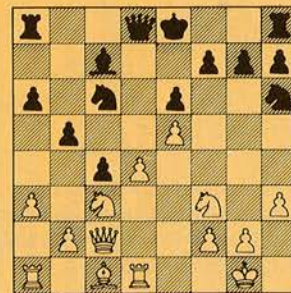

I Bohusserien, ingående i Västergötlands distriktserie, ställer Tanums schacksällskap upp med ett rent juniorlag som klubbens tredjelag. Bra gjort! Finns det andra klubbar som också har bara juniorer i sina lag? Skriv hit och berätta!

Se upp för håll!

Är en häst bättre än en löpare? Ja, ibland och ibland inte. I de två diagrammen nedan lyckas vit spelaren placera sin häst i "vinnarhållet", som det heter på travspråk. Ett håll är först och främst en ruta som ingen fientlig bonde kan kontrollera, men som du kontrollerar. Ett sådant håll betyder ofta vinst eller förlust.

Titta på diagrammet nedan. Hur skall vit skapa ett otäckt håll i svarts ställning?

Säkert hittade du det. Efter 1. L×h6 g×h6 2. Se4 kommer vit i sitt nästa drag med hästen till f6. Den svarta ställningen är förlamad.

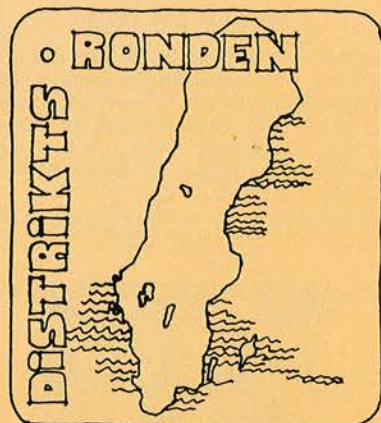
*

I nästa diagram för en i dagarna mycket aktuell person de vita pjäserna: Vasilij Smyslov. Redan 1945 kom han in i följande ställning och med samma idé som ovan spelade han, ja vaddå?

Givetvis 1. L×f6 L×f6 2. Sd5 och hur skall svart nu kunna få bort den vita guldhästen. Smyslov erbjöd en bonde för att få hästen till d5. Men efter 2. — D×e2 3. Tf2 Dc5 4. Tc1 så har vit ytterligare stärkt sin ställning.

Göteborgs SF

Många nya klubbar

Göteborgsdistriktet hör till de större i landet. Förutom själva Göteborg omfattar distriktet även vissa kranskommuner som Lerum och Kungsbacka. Ungefär 40 klubbar ingår, av vilka SK Kamraterna, SS Manhem och Lundby SS är de traditionella storklubbarna. De två första spelar idag i Allsvenskan div I.

Två gånger har allsvenska guldet gått till Göteborg. Kamraterna vann både 1954 och 1981. Under första delen av 1970-talet var Kamraterna den dominerande juniorklubben. Det var detta som gav guldet 1981!

1976 påbörjade SS Manhem sin nuvarande juniorsatsning. En omfattande verksamhet med regelbunden träning, resor till turneringar, matchutbyte med andra klubbar har etablerat klubben i översta sverigeeliten på juniorsidan. Manhem har även tagit initiativet till sin Lagtrofé och Manhem Open — två rikstävlingar för 15-årsjuniorer — och sin nationella inbjudningstävling för 20-årsjuniorer.

Fler klubbar

På sistone har ungdomsverksamheten börjat spira även i andra klubbar, varav särskilt förortsföreningen AK 77 förtjänar ett omnämnande. Många av de nya klubbar som bildats under det senaste året har också lagt tonvikten på juniorer. 1982/83 var Göteborg etta i landet när det gäller bildandet av nya klubbar och tvåa när det gäller nya juniorer. Det återstår dock mycket arbete för att konsolidera de nya klubbarna. Göteborgs SF har också markerat sitt engagemang i ungdomsfrågorna genom att anställa ungdomskonsulenten Gullmar Crame — mannen bakom flera av de nya klubbarna — och i höst också Claes Lindholm med ansvar för PR i skolorna.

Stort matchutbyte

Som de flesta andra distrikt har Göteborg matchutbyte för sitt juniorlag. Dels spelar vi mot Öster-

götland, dels mot Malmö, Västergötland och Oslo i en årligen återkommande lagtturnering. Här finns det utrymme för en utökning!

Någon intern juniorserie finns inte i dagsläget, främst beroende på något ojämna styrkeförhållanden. Ungdomskommittén planerar däremot en knattiserie.

Gamla meriter

Junior-SM har hemförts av göteborgsspelare fyra gånger. De tre första var i tät följd på 1950-talet: 1954 Hans Brodén Manhem, 1956 Ralph Halleröd Kamraterna och 1958 Ove Kinnmark Majorna. Sedan dröjde det till 1976 innan Gösta Svenn, Kamraterna, kunde upprepa bravaden. Med de mycket goda juniorkullar som nu är på gång skulle det förvåna om det tog 18 år till nästa gång! Det var mycket nära så sent som i somras för 15-årige Manhemiten Rikard Winsnes. Han blev tvåa i JSM-finalen.

Internationella framgångar

Under senare år har kamratspelarna Bengt Svensson och Gösta Svenn båda representerat Sverige i JVM. Gösta har också svarat för prestationen att tre år i rad vinna turneringen i Hallsberg! Den senaste säsongens största framgång är Rikard Winsnes' seger i Skol-NM och Buråsskolans förstaplats i Skollag-SM för högstadiet.

Mats Eriksson

(SCHACK)juniorer kommer i ett nummer i början av 1984 att ta upp en del av de träningsmetoder ungdomsledarna i SS Manhem använder.

Red.

Julnötter

Nio diagram överlämnas till läsarna av TfS för granskning. Liksom förra året räcker ett fåtal drag för att visa hur det går.

Lösningar före 31/1 1984 till TfS, Box 7123, 402 33 Göteborg. Märk kuvertet med "Nio diagram". Priser: 100:— 75:— 50:— samt tre bokpriser eller äldre TfS-årgångar. Vänligen ange önskemål.

1.	2.	3.
Svart drar.	Vit drar.	Svart drar
4.	5.	6.
Svart drar.	Vit drar.	Vit drar.
7.	8.	9.
Vit drar.	Vit drar.	Vit drar.

Månadens parti

Draklabrynter

Under senaste hälften av detta århundrade har vår kännedom om spelöppningar ökat oerhört med nya idéer och nya möjligheter för såväl vit som svart. Många problem har inte kunnat lösas vid hemmaanalyser eller i turneringslokaler då de varit alltför komplicerade, och endast fortsatta praktiska försök år efter år har så småningom sakta fört oss fram till någon form av "sanning".

Det är påfallande hur ofta Sicilianskt varit föremål för denna fortlöpande granskning, särskilt vad beträffar Najdorf- och Drakvarianten.

Nr 232 SICILIANSKT

van der Wiel — Sax

Lag-EM Plovdiv 1983

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 g6 6. Le3

Vit föredrar den skarpaste fortsättningen med rockad åt olika håll då en mer positionell uppställning f.n. verkar föga verksam mot svarts defensiva försvar. Så t.ex. kom Karpov 1977 med den nya planen 6. Le2 Lg7 7. 0-0 Sc6 8. Sb3 0-0 9. Lg5 men den var effektiv endast så länge den var en överraskning för svart. Om varianten 6. Lg5 Lg7 7. Dd2 — se kompletterande parti nr 1.

Förmodligen än mindre giftig är den klassiska fortsättningen 6. Le2 Lg7 7. 0-0 Sc6 8. Sb3 (eller 8. Le3) 0-0 9. Kh1 Le6 10. f4, eller 9. Le3 Le6 10. f4 och svart har flera möjligheter till motspel, se kompletterande parti nr 2. Beträffande 6. f4 med avsikten e5 se kompletterande parti nr 3 och slutligen 6. g3 = parti nr 4.

6. — Lg7 7. f3 Sc6 8. Dd2 0-0 9. 0-0-0!

Vit avstår från det populära och aktiva utvecklingsdraget 9. Lc4 då denna löparens utsatta läge så småningom kan påskynda och underlätta svarts motspel på damflygeln (jämför med kompletterande partier 6 och 7!). Vit fruktar nu varken svarts kontroll av diagonalen e6-a2 som i detta parti eller motattacken d6-d5, som också kunnat förhindras genom tidigt 9. g4 (se parti nr 5) eller, som i parti nr 6, genom 9. Lc4 Ld7 10. 0-0-0 Tc8 (alt. 10. — Da5 och Tfc8) 11. Lb3 Se5 12. h4 Sc4, eller 12. — h5!, parti nr 7.

9. — S×d4

Det betydelsefullaste alternativet är 9. — d5 (se parti nr 8) men i ett tidigare möte mellan samma spelare i interzontturneringen i Moskva 1982 valde svart denna variant och förlorade partiet vilket var ett gott skäl att nu undvika den.

Med textdraget är svart nu redo att överta kontrollen av diagonalen g8-a2. Spelbart är 9. — Le6 10. Kbl! med möjlig övergång till partifortsättningen. I partiet Velimirović — Sax 1980 försökte svart 10. — Dc8? men vit fick klar positionell fördel efter 11. h4! Td8 12. S×e6 f×e6 13. Lh6 Lh8 14. h5 Se5 15. h×g6 S×g6.

Beskedligt är 9. — Ld7 (med annan dragföljd i partiet van der Wiel — Mestel OS Luzern 1982) då vit får snabbt angrepp på kungsflygeln efter 10. g4 jämte 11. h4, som även blev fallet i partiet Gligoric — Milićević Portoroz 1957.

10. L×d4 Le6 11. Kbl! Dc7

Svart förlorar nu ett tempo då vit spelat 11. Kbl och kan inte fortsätta med 11. — Da5 pga 12. Sd5. Naturligtvis ingår dock allt i svarts spelplan liksom förhoppningar om motspel på damflygeln.

12. h4

Spelbart men något långsammare är 12. g4 Tfc8 13. h4 Da5 14. a3 Tab8 15. h5 b5 16. h×g6 h×g6 (sämre 16. — b4?! 17. g×h7† Kh8 18. Sd5 L×d5 19. e×d5 Da4 20. b3! D×a3 21. g5 Se8 22. Dcl Da5 23. Th4! Tc5 24. L×c4 med vinstställning, Liberzon — Levin Israel 1981) 17. Dg5 Dc7 18. e5 d×e5 19. L×e5 Db6 20. Td2?! Tc5! och svart får initiativ efter fortsättningen 21. Tdh2 T×e5 22. D×e5 b4 23. a×b4 D×b4 24. Lb5 Tc8 25. Ld3 Tc5, Sjabanov — Kimelfeld Sovjet 1973.

12. — Tfc8

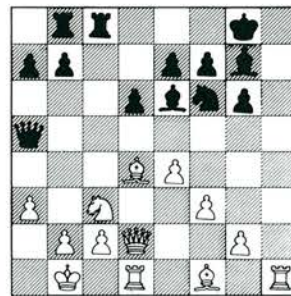
Det är farligt att stoppa vits framryckning med 12. — h5 pga 13. g4 h×g4 (om 13. — Tfc8 så 14. g5) 14. h5 g×h5 (inte 14. — S×h5? 15. L×g7 K×g7 16. T×h5) 15. Dg5! Tfc8 16. Ld3! med kraftigt initiativ, Blodstein — Serper Sovjet 1982.

13. h5 Da5 14. h×g6

Spelbart är även 14. h6 Lh8 (inte 14. — T×c3 15. D×c3 D×a2† 16. Kcl med fördel för vit, Psashis — Jurtajev Sovjet 1980) 15. a3 Sd7 16. L×h8 K×h8 17. Sd5 D×d2 18. T×d2, Psashis — Tabarov Sovjet 1979, eller 16. f4 L×d4 17. D×d4 Sf6 18. f5 g×f5 19. Sd5 L×d5 20. e×d5 Dc5 21. Dd3 Kh8 22. D×f5 Tg8 23. Th3 Dc8 24. Df2, Dolmatov — Vasjukov Sovjet 1980/81, med någon fördel för vit efter 24. — Tg5.

14. — h×g6 15. a3 Tab8

En känd ställning har uppstått, en vanlig fortsättning är 16. Se2 D×d2 /riskabelt vore 16. — Da4!? 17. g4 b5 18. g5 b4!? 19. g×f6 b×a3 20. b3! (20. f×g7 La2†!) e×f6 (20. — L×b3 21. f×g7!) 21. Sc3 Dc6 22. Kal och vit vann, Ivanović — Velimirović Jugoslavien 1981/ 17. T×d2 med lätt fördel, Timman — Sosonko Amsterdam 1980.

16. Ld3!

Detta enkla drag som fullbordar vits utveckling innebär en kraftig förstärkning av hela varianten. Med centraliserade pjäser och den öppna h-linjen har vit avgörande fördel.

16. — b5 17. Dg5

Vit för med tidsvinst över drottningen till kungsflygeln och denna fångst långs 5:e raden rekommenderades för länge sedan av jugoslaven Vladimir Vuković. Manövern skulle varit mycket mindre effektiv med vits kungslöpare kvar på f4 (och i stället bonde på g4) som i det tidigare nämnda partiet Sjabanov — Kimelfeld.

17. — Dc7 18. e5

Fortfarande ett drag före motståndaren som vill spela b4.

18. — d×e5 19. L×e5 Dc5 20. f4!

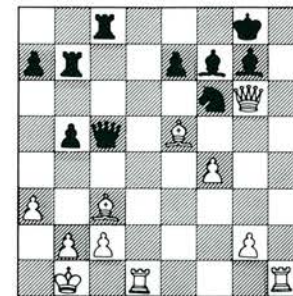
Garderar såväl löparen som damen och ökar de taktiska möjligheterna.

20. — Tb7 21. L×g6! f×g6

Det finns ej tid för 21. — b4 pga 22. Th7! b×c3 23. L×f7†! och svart är i ett mattnät.

22. D×g6 Lf7

Svart kan inte tillåta det avgörande 23. Th7.

23. Th8†!

Svart gav upp. Efter 23. — K×h8 24. D×f7 är svart hjälplös mot hotet 24. Th1† 1-0

Kompletterande partier

(På grund av platsbrist är Gligoric's originalkommentarer förkortade)

Parti nr 1

Nr 233 SICILIANSKT

Ivanović — Sax

OS Luzern 1982

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 g6 6. Lg5 Lg7 7. Dd2 I stället för standardfortsättningen 7. Le2 Sc6 8. Sb3 0-0 9. 0-0 Le6 10. Kh1 (Om 10. f4 b5! 11. Lf3 Tc8 12. Kh1 Sd7 med ömsidesiga chanser, Gipslis — Barczay Tallinn 1981. Intres-

sant är 10. Dc1 a5 11. a4 Tc8 12. Td1 Db6 13. Le3 Db4! 14. Ta3 Se5, Ivanović — Rajković Jugoslavien 1983.) 10. — h6! (Bättre än 10. — a5! 11. a4 Sd7 12. f4 Sb6 13. f5 Le4 14. L×c4 S×c4 15. De2! Sb6 16. Db5, Karpov — Sosonko Bad Lauterberg 1977, eller 10. — Dc8 11. f4 Td8 12. Lf3 Lc4 13. Tf2 e6 14. Td2 Dc7 15. Del h6 16. Lh4 Td7 17. Tad1 e5 18. L×f6 L×f6 19. Lg4 e×f4 20. L×d7 D×d7 21. T×d6, Karpov — Miles Bad Lauterberg 1977.) 11. Lh4 g5 12. Lg3 d5 13. Sc5 med remi, Sax — Parma OS Malta 1980. 7. — Se6 8. Sb3 Eller 8. Sf3 a5 9. a4 Le6 10. Lb5! 0-0 11. 0-0 Tc8 12. Tfe1! Sb4 13. Sd4 Lc4 14. b3 L×b5 15. Sc×b5 med fördel, Smyslov — Szabo Hastings 1981/82. 8. — 0-0 9. Le2 a5! 10. a4 Le6 11. 0-0 Db6 12. Lb5 Se5 13. Tfe1 Sc4 14. L×c4 L×c4 15. Le3 Dc7 16. Sd4 Sg4 17. Sdb5 Dc6 18. Lg5 Sf6 19. b3 Le6! 20. Tad1 Tfc8 21. Te2 Dc5 22. h3 Ld7 23. Dc1 L×b5 24. S×b5 De5 25. c4 Sd7 26. Td5 Dc7. Sd4 L×d4 28. T×d4 Sc5 29. Dd1 De5? 30. Td5 De6 31. e5 d×e5 32. Te×e5 Db6 och vit hade vinstställning men spelade bort den i tidsnöd.

Parti nr 2

Nr 234 SICILIANSKT

Torre — Sosonko

Wijk aan Zee 1981

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 g6 6. Le2 Lg7 7. 0-0 Attraktivt men något överambitiöst är 7. Le3 Sc6 8. Sb3 0-0-9. f4 Le6 10. g4 d5! 11. f5 (om 11. e5 d4! 12. S×d4 S×d4 13. L×d4 S×g4!) 11. — Lc8 12. e×d5 Sb4 13. d6 7. — Se6 8. Sb3 Den klassiska fortsättningen är 8. Le3 0-0 9. Dd2 Sg4 10. L×g4 L×g4 11. f4 S×d4 12. L×d4 e5 13. Le3 e×f4 14. T×f4 Le6 15. Tf2 Tc8! 16. a4 Tc4 17. a5 Tb4 18. L×a7 T×b2 19. Lb6? Dc8 20. Sd5 L×d5 21. D×d5 T×b6 och vit gav upp i partiet Popović — Sax Vrbas 1980. 8. — 0-0 9. Kh1 Ett nytt försök, vanligen spelas 9. Le3 Le6 10. f4 9. — Le6 10. f4 Sa5 11. f5 Le4 12. e5 L×e2 13. S×e2 13. D×e2 tillåter S×b3 14. a×b3 d×e5 med bekvämt spel 13. — Se8 14. f×g6 h×g6 15. e6 Sc6 16. Sf4 Se5 17. Sd4 Sc7 18. e×f7 T×f7 19. Sfe6 S×e6 20. S×e6 T×f1 21. D×f1 Dd7 22. S×g7 K×g7 23. b3 Df5 24. D×f5 g×f5 25. Lb2 Kf6 26. c4 Ke6 27. Tel Tc8 28. Kg1 a6 29. a4 Tg8 30. Kf2 f4 31. b4 Kf5 32. L×e5 d×e5 33. c5 e4 34. b5 e3 35. Kf1 Ke4 36. b×a6 b×a6 37. c6 Tc8 38. Tc1 Kd3 39. Ke1 e5 40. c7 e2 41. Te6 e4 42. Kf2 f3 1/2-1/2

Parti nr 3

Nr 235 SICILIANSKT

Nunn — Miles

London 1982

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 g6 6. f4 Sc6! 7. S×c6 Om 7. Lb5 Ld7 8. Sf3 Lg7 9. De2 0-0 10. e5! d×e5 11. f×e5 Sg4 12. Lf4 a6 13. Lc4 Le6! med initiativet för svart, Sax — Ivanović Vrbas 1980. 7. — b×c6 8. e5 Sd7 9. e×d6 e×d6 10. Le3 Sf6 11. Dd2 Lg7 12. 0-0-0 d5 13. Le5 Le6 14. Dd4?! Da5 15. Lb4 Dc7! 16. g3 Tb8 17. La3 Tg8! 18. Da4 Db6 19. Lg2 Sd7! 20. Td3 Lf5! 21. Te1 22. Kd8 22. Tf3 Ej 22. S×d5 pga 22. — L×b2 23. Kbl c×d5 24. Tb3 L×c2 25. K×c2 Df2 22. — Te8 23. T×e8 24. Sd1 Sc5 25. Te3 26. L×c5 D×c5 27. c3 d4! Svart har vinnande angrepp 28. Tf3 Le4 29. Tf2 d×c3 30. L×e4 c×b2 31. Kd2 b1D 32. L×b1 T×b1 33. Tf3 Tb4 34. Td3 35. Da3 a5 36. Sc3 Lf8 37. Dc1 Df2 38. Kd1 Dg1 39. Ke2? D×c1 0-1

Parti nr 4

Nr 236 SICILIANSKT

Nunn — Sosonko

Holland 1981

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 g6 6. g3 Sc6 7. Sde2 För att förstärka inflytandet över d5; om 7. Lg2 S×d4 8. D×d4 Lg7 9. 0-0-0 10. h3 Le6 11. Dd1 Tc8 12. Tel Dc7 13. Le3 a6 14. a4! Sd7 15. Ld4 L×d4 16. D×d4 Se5 17. f4 Sc6 18. Df2 Sb4 19. Kh2 Da5 20. Tad1 Tc5 21. Td2 Tfc8 22. De3 f6! remi, Sznepik — Sosonko Holzöster am See 1981 7. — Lg4! 8. Lg2 Lg7 9. h3 L×e2 10. S×e2 0-0 11. 0-0 Sd7 12. c3 Tb8 13. Le3 b5 1/2-1/2

Parti nr 5

Nr 237 SICILIANSKT

Tal — Sax

Interzontturnering Moskva 1982

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 g6 6. Le3 Lg7 7. f3 Sc6 8. Dd2 0-0 9. g4 Le6 Spelbart är 9. — S×d4 10. D×d4 Le6, passivare 9. — Sd7 10. h4 Sde5 11. Le2 S×d4 12. L×d4 Le6 13. f4 Sc6 14. L×g7 K×g7 15. h5 Ld7 16. 0-0-0 Da5 17. e5 Tac8 18. e×d6 e×d6 19. h×g6 h×g6 20. f5 Th8 21. Lb5 Dd8 22. Sd5 g×f5 23. T×h8 D×h8 24. L×c6 L×c6 25. Dd4 26. Svart gav upp, Littlewood — Miles England 1973. Även 9. — e6 10. 0-0-0 d5 är bra för vit efter 11. Le2. 10. 0-0-0 S×d4 11. L×d4

Da5 12. a3 Tfc8 13. h4 Tab8 14. h5 Vit är ett tempo efter jämfört med partiet van der Wiel — Sax. 14. — b5 15. h6 Lh8 Inte 15. — b4 16. h×g7 b×a3 17. Dh6! 16. Sd5 D×d2 17. T×d2 S×d5 Bättre än 17. — L×d5 18. e×d5 18. e×d5 L×d4 19. T×d4 Ld7 20. Ld3 f6 21. b4 Tc7 22. Kb2 Tbc8 23. Tel Kf8 24. Tde4?! Vit skulle försökt 24. a4 b×a4 25. c4 med en viss positionell fördel 24. — Le8 25. f4?! Lf7 26. Td4 Le8 27. Ta1 Ld7 28. f5 g5 29. Te4 Le8 30. Kc1 Tc3! 31. Kd2 T8c7 32. Ke3 Med avsikten 33. Kd4 jämte 34. a4 b×a4 35. b5! 32. — a5! 33. Kd2 a4 34. Tc3 Lf7 34. Tc3 Lf7 35. Le4 T3c4 36. c3 T×e4! 37. T×e4 L×d5 38. Td4 Lc4 39. Tel La2 1/2-1/2

Parti nr 6

Nr 238 SICILIANSKT

Eisen — Nesis

Korr-parti 1982

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 g6 6. Le3 Lg7 7. f3 Sc6 8. Dd2 0-0 9. Le4 Ld7 Oklart är 9. — Sd7 10. Lb3 (Eller 10. h4 Sde5 11. Lb3 Sa5 12. De2 h5 13. 0-0-0 Ld7 14. g4! Tc8 15. g×h5 T×c3 16. b×c3 Dc7 17. Kbl! Sac4 18. Lcl! a5 19. h×g6 a4 20. L×c4 S×c4 21. g×f7 K×f7 22. Thg1 Lf6 23. f4 Th8 24. Dg2 Db6 25. Kal Da5 26. Td3 Dh5 27. e5! och svart gav upp, A. Mitjaltjijin — Barczay Cienfuegos 1981) 10. — Sb6 11. 0-0-0 Sa5 12. Dd3 Ld7 13. h4 Tc8 14. h5 Sbc4 15. h×g6 h×g6 16. Lg5 S×b3 17. c×b3 Da5! 18. L×e7 Se5 19. Dd2 (bättre 19. De3) 19. — Tfe8 20. L×d6 D×a2 21. Sc2? Här var 21. Ke2 nödvändigt med ömsesidiga chanser. 22. — D×b3 22. L×e5 L×e5 23. D×d7 L×c3 24. b×c3 D×c3 25. Dd3 Dal! 26. Kd2 Db2! 27. Tbl T×c2 28. Ke3 De3 med ett vunnet slutspel, Marjanović — Sax Sarajevo 1982. 10. 0-0-0 Tc8 11. Lb3 Se5 12. h4 Sc4 13. L×c4 T×c4 14. h5 S×h5 15. g4 Sf6 16. Sde2 Te8 Bättre än 16. — Da5 17. Lh6 L×h6 18. D×h6 Tfc8 19. Td3, Karpov — Kortjnoj 2:a matchpartiet Moskva 1974. 17. Lh6 Lh8 18. e5 S×g4 19. f×g4 L×e5! 20. Lf4 Da5 21. L×e5 D×e5 22. g5 b5 23. Sd4 b4 24. Sce2 Tc8 25. Th4 La4! 26. b3 T×c2 27. D×c2 D×g5 28. Tf4 T×c2 29. K×c2 e5 30. Tff1 Ld7! 31. Sf3 Lf5 32. Kb2 Dg2 33. Tdel Ld3 34. Sh4 De4 0-1

Parti nr 7

Nr 239 SICILIANSKT

Ivanović — Velimirović

Vinkovci 1982

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 c×d4 4. S×d4 g6 5. Sc3 Lg7 6. Le3 Sf6 7. Le4 0-0 8. Lb3 d6 9. f3 Ld7 10.

Dd2 Tc8 11. 0-0-0 Se5 12. h4 h5! 13. Lg5 Om 13. g4 h×g4 14. h5 S×h5 15. Lh6 e6 16. Tdgl Df6 17. L×g7 D×g7 18. f×g4 Sf6 19. g5 Sh5 20. Sf5 e×f5 21. Sd5 Sf3 22. T×h5 g×h5 23. Sf6 24. Dd1 f×e4 25. S×h5 Dd4 26. Th1 D×d1 27. K×d1 S×g5 och vit gav upp, Sampow — Sosonko London 1982, eller 13. Lh6 L×h6 14. D×h6 T×c3! 15. b×c3 Da5 16. Kb2 Tc8 17. Dd2 Db6 18. Kal a5! 19. a3 Dc5 20. Kb2, Spasskij — Mestel London 1982, svart kunde nu i stället för 20. — Le8! fått lika chanser med 20. — Db6 eller t.o.m. 20. — d5! 13. — Tc5 14. f4 Se4 15. Dd3 b5 16. f5 Kh7! 17. De2 Db6 18. Thf1 Svårt att rekommendera vad som är bäst för vit men de senaste två dragen löser inte problemen 18. — a5 19. g4! S×g4 20. S×d5 T×d5 21. e×d5 L×d4 22. D×e7 L×f5 23. L×c4 L×b2 24. K×b2 b×c4 25. Kal Kg7 26. Del f6 27. T×f5 g×f5 28. Ld2 Tb8 29. Le3 Se3 30. Td2 f4 31. a3 Tf7 med vinst.

Parti nr 8

Nr 240 SICILIANSKT

Federovicz — Sosonko

Lone Pine 1981

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 c×d4 4. S×d4 Sf6 5. Sc3 g6 6. Le3 Lg7 7. f3 Sc6 8. Dd2 0-0 9. 0-0-0 d5 1 jämförelse med huvudpartiet verkar detta vara svarts bästa möjlighet till motspel 10. e×d5 S×d5 11. S×c6 b×c6 12. Ld4 Riskabelt är 12. S×d5 c×d5 13. D×d5 Dc7 12. — e5 13. Le5 Te8 14. Se4 f5 15. Sd6 Lf8! 16. Le4 Solitt är 16. e4 L×d6 17. L×d6 D×d6 18. c×d5 c×d5 19. D×d5 20. T×d5 Le6 21. T×e5 Tac8 22. Kd2 Ted8 23. Ke3 L×a2 24. Le2 Lc4 25. Te1! med lika slutspel, Velimirović — Miles Vrbas 1980 16. — Le6 17. Sb7 Dh4 18. L×d5 c×d5 19. L×f8 K×f8 20. Sc5 Lf7 med ömsesidiga chanser.

Ett hundraårigt tecknarreportage

I våras hade hundra år förlutit sedan den berömda storturneringen i London 1883. Om detta evenemang skrev Stig Jonasson under rubriken klassiska turneringar en utförlig artikel i TfS 2/1969 och återgav bland annat det kända glanspartiet mellan Zukertort och Blackburne, om vilket det även sagts att det var Blackburnes mest bekanta parti trots att han förlorade det!

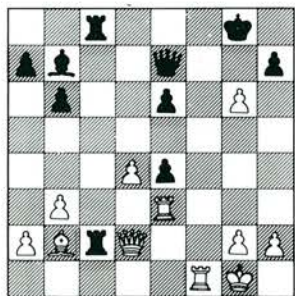
Här följer turneringens pärla med en del av Minchins kommentarer i turneringsboken. Han skrev bl.a.: *Detta är inte blott det finaste partiet i denna turnering utan sannolikt det främsta partiet, som den nuvarande generationen av schackspelare kan minnas. Det kan gott sägas vara i klass med det berömda partiet Anderssen — Kieseritzky trettio år tidigare.*

Nr 241 OREGELBUNDET Zukertort — Blackburne

1. c4 e6 2. e3 Sf6 3. Sf3 b6 4. Le2 Lb7 5. 0-0 d5 6. d4 Ld6 7. Sc3 0-0 8. b3 Sbd7 9. Lb2 De7 10. Sb5 Se4 11. Sxd6 cxd6 12. Sd2 Sdf6 13. f3 Sxd2 14. Dxd2 dxc4 15. Lxc4 d5 16. Ld3 Tfe8 17. Tael Tc7 18. e4 Tac8 19. e5 Se8 20. f4 g6 21. Te3

När Zukertort utförde detta drag, hade han klart för sig hela den kombination som följde fram till svarts 28 drag. Det kan synas egendomligt att svart spelade de närmaste sju dragen som beräknat, men man måste ha i minnet att Mr Blackburne utförde torndubblingen i syfte att föra torn till c2 så snart han kunnat skaffa bort vits Ld3. Så spelade han för att vinna pjäs. Det vackra i Zukertorts spel ligger däri, att han gillrade en fälla för motståndaren med exakt beräkning av resultatet.

21. — f5 22. exf6 ep Sxf6 23. f5 Se4 24. Lxe4 dxe4 25. fxg6 Tc2

De upphetsade åskådarna trodde i detta läge naturligtvis, att Zukertort hade förlorat pjäs och

därmed partiet. Men en övertygad supporter slog dock vad om en shilling, att Zukertort skulle vinna — men utan en aning om hur det skulle ske!

26. g×h7† Kh8 27. d5† e5 28. Db4!

Detta drag formligen elektrifierade åskådarna. Själv spelade jag ett parti i Vizayanagaramturneringen, då en vän viskade i mitt öra: Den skurken har erbjudit damen, men den kan inte tas för matt!

28. — T8c5

Då Zukertort drog Te3 i drag 21 räknade han med 28. — Te8 som svarts bästa försvar — därvid hade han planerat fortsättningen 29. d6 etc.

29. Tf8† K×h7 30. D×e4† Kg7 31. L×e5† K×f8 32. Lg7†

Enligt Steinitz en värdig avslutning på ett av de finaste partier som spelats.

32. — Kg8 33. D×e7

1-0

Några kommentarer till den samtida tecknarens intryck av turneringen (se omstående sida). Bland de lätt karikerade gubbarna syns längst upp t.v. turneringens etta och tvåa, Zukertort och Steinitz. Steinitz bolmar på en cigarr och i bakgrunden finns de synkroniserade schackur som debuterade i turneringssammanhang vid detta tillfälle. Till höger i samma rad följer Minchin, redaktör för den ypperliga turneringsboken, sekreterare i organisationskommittén och genom sina indiska kontakter betydelsefull finansjär. Dessutom deltagare i vad som vi nu skulle kalla B-turneringen med hyggliga 12 poäng, v Bardeleben vann på 21 ½. Längst till höger syns Rosenbaum, tävlingens överledare.

I nästa rad upptäcker vi J Mortimer som delade jumboplatsen i huvudturneringen med A B Skipworth; Geo H Mackenzie, som delade 5-7 plats med Englisch och Mason, därefter Rosenthal, 8. plats och den nyssnämnde Mason, framåtlutad över brädet. I nästa rad Mackenzies söndertuggade penna, Bird — han med öppningen — också rökande, 10. plats, S Winawer i hatt och glasögon 9. plats, Blackburne med namnet felstavat, och slutligen en påpälsad åskådare. Övriga bilder får tala för sig själva — kanske vill vi ändå fästa uppmärksamheten på den eleganta utländske journalisten som gör sina anteckningar med promenadkäppen under armen.

År 1883 dominerades pressen av tecknade illustrationer. Inom kort skulle de fotografiska slå igenom även om tecknarna ändå alltid skulle hålla ställningarna som förmedlare av konstnärligt ögonblicksintyck. **A.B.**

SKETCHES AT THE INTERNATIONAL CHESS TOURNAMENT.

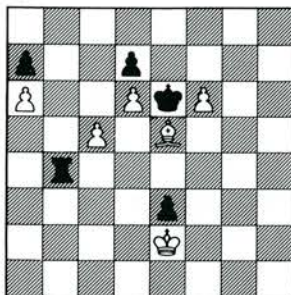

STUDIER

Originalbidrag och lösningar
till A. Hildebrand, Box 323
S-751 05 Uppsala 1P, Sverige

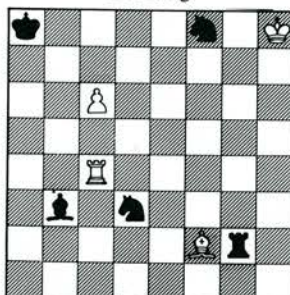
Rekord — nio originalstudier av nio svenska författare!

2349 A. Werle,
Stockholm

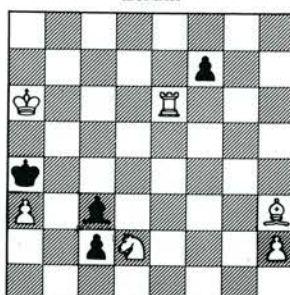
Vinst

2350 H. Källström,
Göteborg

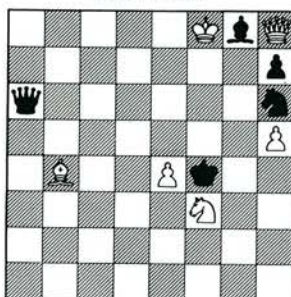
Remi

2351 L. Larsson,
Lerum

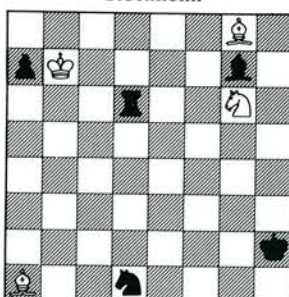
Vinst

2352 R. Forsberg,
Stockholm

Remi (svart börjar)

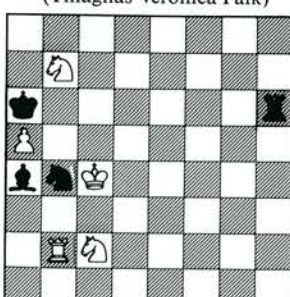
2353 Chr. Jonsson,
Stockholm

Remi

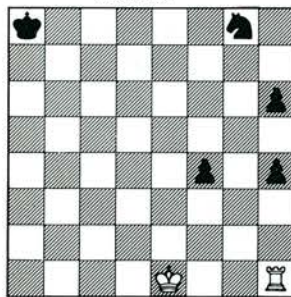
2354 Lars Falk,
Linköping

(Tillägns Veronica Falk)

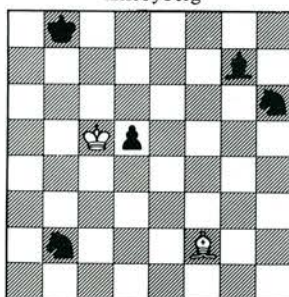
Vinst

2355 H. Fröberg,
Handen

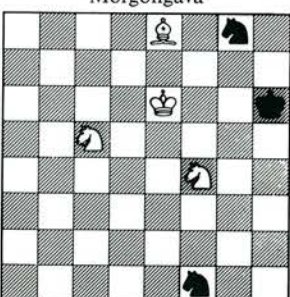
Vinst

2356 F. Peterson,
Enebyberg

Remi

2357 A. Hildebrand,
Morgongåva

Vinst

Lösningarna till A. HILDEBRAND, Box 29, 740 41 Morgongåva senast den 1 februari 1984. Bokpriser till de två främsta lösarna.

Till dagens originalstudier

För första gången under Tfs' 89-åriga existens kan vi här presentera nio svenska originalstudier av lika många författare! Här har vi veterantrion: Werle-Hildebrand-Källström vid sidan om de mest under det senaste decenniet etablerade Forsberg och Jonsson, liksom Peterson som gör come back efter några verkliga lyckokast på 50-talet. Till de färskaste namnen hör Lars Falk, liksom de i problemvärlden mycket kända Lennart Larsson och Hilding Fröberg. Fröbergs och Petersons studier deltog i Axel Åkerbloms minnesturnering (se Tfs 9/1983) men kom inte med på prislistan, varför de nu publiceras här som originalstudier. Forsbergs 2352 är en bearbetning av en Åkerblom-idé, medan Jonssons 2353 har inspirerats av en idé av Kjell Runquist. Samtliga studier i detta häfte deltar i Tfs' årsturnering 1983.

Lösningar till 2325-2328 i Tfs 5/1983

2325 (Massinen) Kf1 Ba5, b3, c2, e2, f2, g3, h6 — Ka8 La7 Bc3, c5, c6, c7, d6, e6, h7. Vinst 1. e3 c4 2. b4 c5 3. b5 c6 (3. — Lb6 ger huvudvarianten efter 4. g4 c6 osv) 4. bxc6 Lb6 5. g4 Ld8 6. g5 Kb8 7. a7 Kxa7 8. c7 Lxc7 9. g6 och vinner. Snarare ett praktiskt slutspel än studie: mekanisk lösning.

2326 (Werner) Kh3 Th8 Sd7 — Ke2 Ta1 Sa7, f6. Remi. 1. Kg2! Sxd7 2. Te8 Kd1! 3. Td8 Ta2 4. Kf1 Td2 5. Ta8! Ta2 6. Td8 Td2 remi. Vi känner till flera studier med detta material där vt anfaller springarna växelvis medan dessa garderas av sin K som pendlar mellan springarna, men att just fT pendlar på samma sätt som vt tycks vara originellt.

2327 (Soukup-Bardon) Kh3 La7 Sc7, c8 Ba3 — Ka5 Sa8, c6 Ba4, f5, g5, h4. Huvudvarianten lyder: 1. Lb6 f! Sxb6 2. Sd6! Sd8 3. Kh2! f4 4. Kg2 g4 5. Kh1! f3 6. Kf2 h3 7. Kg3 f2 8. Kxf2 h2 9. Kg2 g3 10. Kh1 och vinner. Dessutom finns en uppsjö av bivarianter. Slutkampen K mot 3B är välkänd och blir inte så mycket bättre av den ganska påklistrade inledningen.

2328 (Makletsov) Ke1 Th8 Bh7 — Kh5 Td2 Lb2 Sa2 Bd3. Remi. 1. Tb8! (1. Ta8/Te8? förlorar) — 1. — Te2 f (På 1. — Te2 2. Txb2! d2 f för såväl 3. Ke2 som Kd1 till remi) 2. Kf1 La1! 3. h8D f Lxh8 4. Txb2 h8 Kf4! 5. Td8 Te3 6. Kf2 Th3 7. Kg2 (Men ej 7. Td4 f? Kf5! 8. Kg2 Ke5 9. Td8 Te3 10. Kf2 Te2 f 11. Kf3 Th2 12. Txd3 Th3 f 13. Ke2 Sc1 f och vinner. Om 11. Kf1, så Ke4 12. Te8 f Kf3 13. Tf8 f Ke3 14. Te8 f Kd2) 7. — Te3 8. Kf2 Te2 f 9. Kf1 Td2 10. Ke1 Te2 f 11. Kf1! Te3 12. Kf2 Th3 13. Kg2! med positionell remi. Remimekanismen verkar inte särskilt originell, men förförelsen 1. Td4 f? ökar studiens värde. Vi återkommer till lösningarna av 2329 och 2330 sedan vi kollat ställningarnas riktighet med författaren.

Lösningspriset går till E. Svedberg, Gnarp, som löst studierna 2325-2328 och påpekat vissa avvikelser i spelföringen i van Tets alster.

Alexander O. Herbstmans minnesturnering

Svenska Problemschackklubben, Tidskrift för Schack och den engelska tidskriften "EG" inbjuder härmed världens studieförfattare att delta i en studieturnering för att hedra den nyligen bortgångne studiemästaren prof. Alexander O. Herbstmans minne.

Prof. Herbstman föddes och verkade i Ryssland och sedermera i Sovjetunionen fram till 1980 då han emigrerade till Sverige, där han avled i maj 1982 i en ålder av 82 år. Hans grav finns på judiska kyrkogården i Stockholm. Den härmed utlysta studieturneringen avser **originalstudier**. Domare blir FIDE:s internationelle domare och studiemästare Pauli Perkonjoja, Finland. De bästa bidragen belönas med fem penningpriser på 500, 350, 250, 150 och 100 svenska kronor. Dessutom belönas alla hedersomnämnda och omnämnda studier med var sin studiebok.

Insändningarna på diagram med författarnas namn och adress, samt fullständig lösning till: A. J. Roycroft, 17 New Way Road, London, England NW9 6PL senast den **31 december 1984**.

Alexander O. Herbstman memorial

The Swedish Problem Chess Society, the Swedish magazine Tidskrift för Schack and the English magazine "EG" organize in collaboration a tournament to the memory of prof Alexander O. Herbstman. Entries on diagrams with the name and address of the author and complete solution to A.J. Roycroft, 17 New Way Road, London, England NW9 6PL. Judge: Pauli Perkonjoja, Finland. Five prizes Sw. Crowns 500, 350, 250, 150 and 100. All honorable mentions and mentions get a study book. Closing date 31.XII.1984. Please reprint!

Okonventionell jultävling med verklighetsanknytning

Under årens lopp har vi bjudit TFS' läsare på en lång rad jultävlingar. ibland har dessa bestått av knepiga problem, studier eller partiställningar tagna så sår det levande livet. Ibland har vi avstått från sådana för att ta en rundvandring i fantasins jaktmarker. Det är just dessa sistnämnda tävlingar som vunnit läsekretsens gillande, varför vi även i år vill bjuda på en högst okonventionell jultävling fast med viss förankring i dagsaktuella händelser.

Vi utlovar som vanligt tre penningpriser: Kr. 100, 60 och 40, samt sju bokpriser. Lösningarna torde insändas till studieredaktionen: A. Hildebrand, Box 29, 740 41 Morgongåva senast den 15 januari. Och så önskar vi våra läsare en

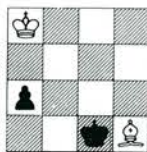
God Jul och Ett Gott Nytt År!

*

Och nu — till verket!

1) I svångremstider

I dessa besparingarnas tider är det ju ett klart slöseri att för miniatyrproblem ta in anspråk ett helt stort schackbräde. Vi begränsar oss därför till det yttersta genom att spara in 75 % av schackbrädets utrymme! (Vilka andra verk eller institutioner har lyckats med dylika nedskärningar?)

Hjälp matt i 4 drag

(I en hjälp matt börjar svart och hjälper vit att sätta den svarta kungen matt i angivet dragantal.) I detta speciella fall får alltså det 4x4 stora brädets kanter inte överskridas. I övrigt gäller dock normala spelregler dvs den svarta bonden på a2 är på väg ner mot promotionsfältet a1.

2) En tidlös fråga

Sherlock Holmes visade en gång på klubben följande uppgift för sin vän dr Watson. I samma veva

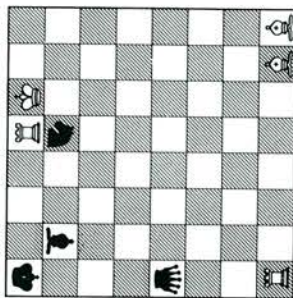
kom en äldre gentleman och ställde sig på sidan om schackbordet. Gentlemanen — en ivrig problemlösare tittade på ställningen och undrade vad det var frågan om.

— Matt i ett drag — svarade Watson.

— Vart går bönderna? — frågade nu den av olika knepiga (eller knäppa) problemförfattare, ofta lurade gentlemanen. (F.ö. en av schackspelets mest tidlösa frågor!)

— Vad är det för fänerier? Vilka bönder? — utropade dr Watson.

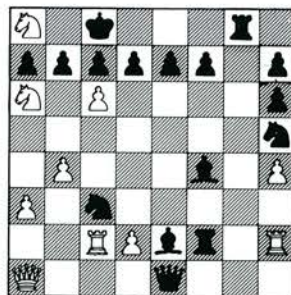
— Lugn, min käre Watson — replikerade Holmes — frågan är inte alls obefogad! Tja, käre läsare — ta nu en titt på ställningen sett från sidan (såsom gentlemanen såg den) och ange den rätta eller de rätta lösningarna.

Vit gör matt i 1 drag.

3) Ubåtsjakt

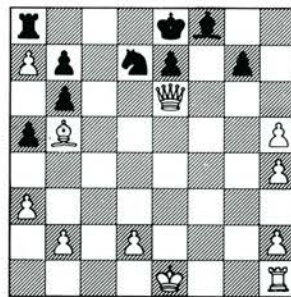
Marinen fick nyligen nya indikationer på en främmande ubåt i våra vatten. Ubåten — låt oss kalla den VKPB (= vit kung på besök) hade tagit sig långt in i den svenska skärgården, men mötte där ett stort pådrag patrullbåtar (= svarta bönder). För att undgå upptäckt tvingades miniubåten att maskera sig till en av våra patrullbåtar (= svart bonde). Den blev emellertid upptäckt och... mot all förmodan!... genast sänkt (= mattsatt i 1 drag).

Vilken svart B är den maskerade ubåten?

4) Bondefall

Ställningen nedan lär ha uppkommit i en tävling på 50-talet. Vit, som var i svår tidsnöd med 20 drag på 30 sekunder skulle just sätta matt i 2 drag när han råkade stöta till spelbordet så att en svart bonde ramlade av brädet. Snabbt som attan plockade vitspelaren upp den från golvet, satte den på b4 och gjorde därefter matt i 2 drag. Bredvid brädet stod dock vår legendariske turneringsledare Jacob Ekelund. Då ingenting undgick hans falkögon, påpekade han genast det som undgått de båda tidsnödspressade spelarna, nämligen att den svarta bonden stått på a4 och inte på b4. Spelarna tvingades därför återuppta ställningen med svart bonde på rätt ruta. Vit hade nu bara 10 sekunder kvar av betänketiden, men schackgudinnan Caisa var tydligen denna dag på solskenshumör. "Matt i två drag" utropade han triumferande och hann verkligen, än en gång mattsätta det svarta majestätet. Hur gick nu det till i båda fallen?

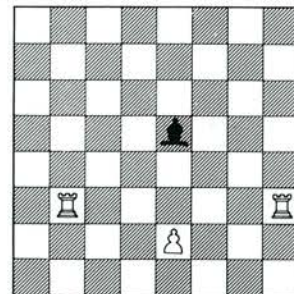

Matt i 2 drag (tillsatt svart bonde)

5) För bortsättare

Efter alla knepiga positioner tar vi nu en liten vilopaus. Som bekant besitter schackspelare en otrolig förmåga att med jämna mellanrum sätta bort pjäser och bönder. Detta till motståndarens glädje och eget förtret. Vi vill nu bryta denna trista trend genom att låta er uppleva bortsättandets

GLÄDJE! Härvidlag får vi god hjälp av en fransk professor, nämligen J. Boyer, som utgivit två böcker betitlade "Les Jeux d'Echecs Non Orthodoxes". I denna bok finner vi bl a en schackavart (antschack?) där det gäller — för att vinna — att först sätta bort alla sina pjäser (inkl. kungarna) eller bli patt. Denna form av masochism kräver visserligen en specialregel, nämligen slagvång — dvs. att pjäser som ställs i slag **måste** slås av motståndaren. Som illustration tar vi följande lättsmälta studie.

Vit drar och vinner i 4 drag genom att göra sig av med alla sina pjäser, trots att svart försöker undvika det. (Obs! Pattsättning lika med vinst för den pattsatte.)

6) Slå världsrekordet!

Till sist en liten uppgift för att stimulera de grå cellerna som svarar för allt skapande! Ta ett tomt schackbräde och en full uppsättning pjäser. Place-ra nu valfritt antal vita och svarta pjäser (utom svart kung) på brädet så att man sedan kan placera den svarta kungen på så många rutor som möjligt där han står matt. Några förvandlingspjäser är inte tillåtna. Den svarta kungen får inte heller stå intill vits kung (något som schackreglerna förbjuder). För varje fält utöver 40 mattfält krediterar vi 1 poäng. Världsrekordet lär ligga någonstans omkring 46. Men även om det inte blir något rekord för varje poäng dig närmare de utsatta priserna!

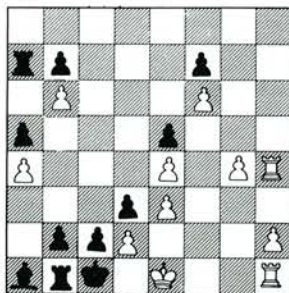

??? PROBLEM

Bidrag och lösningar till
LENNART LARSSON, Pl 6292,
S-443 00 Lerum.

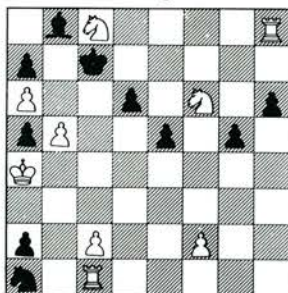
Problemen 14415 — 14417 tillägnade Frans
Andersson (80 år)

14415. Herbert Hultberg,
Stockholm

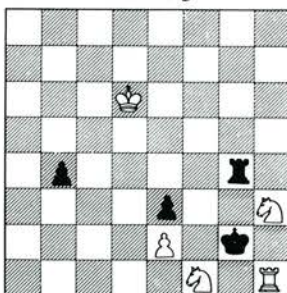
Matt i 4 drag.

14416. Jan Knöppel,
Lidingö

Matt i 5 drag.

14417. Bertil Gedda,
Göteborg

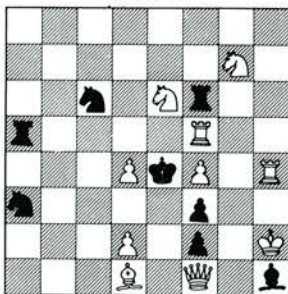
Seriehjälp matt i 7 drag. Tre lösningar.

14418. Leonid Makaronez,
Brjansk (SSSR)

Matt i 3 drag.

14419. Andrej J. Lobusov,
Moskva

Matt i 3 drag.

14420. Örjan Lindberger,
Bromma.

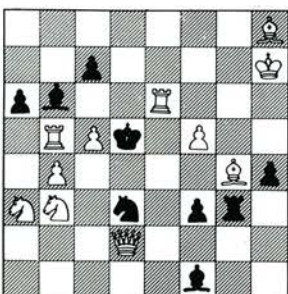
Matt i 2 drag.

14421. Hilding Fröberg,
Handen.

Matt i 2 drag.

14422. Viktor Melnichenko,
Kotovsk (SSSR)

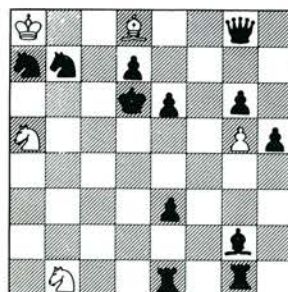
Matt i 2 drag.
b) Svart D på d3.

14423. V. Melnichenko —
A. Ivanov,
Kotovsk

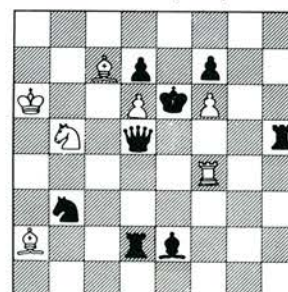
Matt i 2 drag.
b) Svart L på d2.

14424. Laszlo Apor,
Miskolc (Ungern)

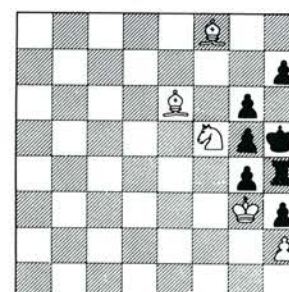
Hjälp matt i 2 drag. Se texten!

14425. Toma Garia,
Glendale (USA)

Hjälp matt i 2 drag. 2 lösningar.

14426. Anders Olson,
Stockholm.

Matt i 2 drag. Se texten!

14427. Cyril P. Swindley, Dorotea. (3 pr. Problemist TT-79) Vit: Kf3 De1 Ta4 Te8 Lb1 Lf8 Sb6 Sd3 Bb2 e5 g2 g3. Svart: Kd4 Th4 Lb4 Sb5 Sf5 Bc4 c5 c7 d5 f4 g6 h2. Matt i 2 drag.

14428. Herbert Grasemann, Berlin. (Dt Schachhefte 1950) Vit: Kel Dd1 Sh5 Be2. Svart: Kh1 Sf1 Bh2. Matt i 4 drag.

14429. Toma Garia, Glendale. Vit: Ka1 Tg4 Lg6 Bc3 f2 f6. Svart: Ke4 Dh5 Le5 Sf4 Sf5 Ba2 a3 e6 f7 g3 g5 h7. Hjälpmatt i 3 drag. 2 lösningar.

14430. Carl-Philip Nilsson, Nynäshamn. Vit: Kd1 Ta5 Tb8 Ba6 b3 c6 g5. Svart: Ka7 Lb7 Bf7. Seriehjälp matt i 9 drag. 3 lösningar.

Lösningstävlingen. Spaltens samtliga problem, med undantag för 14426, ingår i lösningstävlingarna. Som vanligt utlottas två böcker bland lösare med minst fem uppgifter rätt lösta. Välkomna med lösningar senast 20 februari-84 till Lennart Larsson, PL 6292, S-443 00 Lerum.

Till problemen. I seriehjälp matts problemen 14417 och 30 gör svart ensam föreskrivet antal drag varefter vit kan sätta matt med sitt enda drag. 14424 är ett trillingsproblem med följande betingelser: b) från diagramställningens mattbild flyttas svart kung till f5. c) från b-ställningens mattbild flyttas svart kung till h4.

Till problem 14426 bifogar författaren följande kommentar: **Om schackpatt.** — Schackspelarens mål är att erövra motståndarens K. Men i praktiken stannar man vid en ställning som kallas matt, där, för att citera Frits Wigforss lärobok, "kungen är hotad utan att kunna räddas, alltså i nästa drag ovillkorligen skulle bli slagen". Men Wigforss tänker inte på det fall då ingen pjäs på den hotade sidan kan röra sig och det alltså inte finns något "nästa drag". Spelet är då slut, utan att målet är nått. För ett sådant dödläge med en K i schack har

jag (se TfS 1977, s. 336) föreslagit termen schackpatt. I det vanliga spelet är risken för schackpatt minimal. Men att möjligheten finns visar problem 14426. Så långt problemets förf. Lösningar är givetvis välkomna även om uppgiften ej ingår i tävlingarna.

Den kände tyske komponisten och problemteoretikern H. Grasemann avled i somras vid 66 års ålder. Den näpna miniatyren 14428 är ett fint prov på hans konst.

Bokprisvinnare i TfS 5 blev Thord Thörnberg, Karlskrona och Torgny Ringheim, Norsborg.

Resultat av första halvårets lösningar (häfte 1-5). I tävl. 1 visade Erik Svedberg åter storform och segerade knappast men klart före nya lösarstjärnan Kjell Bondesson. **Prislista:** 1 pr. kr. 100:— Erik Svedberg, Gnarp. 2 pr. kr. 75:— Kjell Bondesson, Karlskrona. 3 pr. kr. 50:— delas av Christer Jons-son, Johanneshov och Thord Thörnberg, Karlskrona. Med knapp marginal efter pristagarna kom de skickliga lösarna O. Berglund, Gävle, R. Forsberg, Stockholm, C—I. Holm, Kalmar, G. Rohm, Angered, E. Wikström, Boden och A. Harju, Orimattila, Finland.

Tävl. 2 vanns av säkre Kjell Lindahl Malmö, som därmed blev 75 kr. rikare. 2 pr. kr. 50:— gick till Evert Johansson, Göteborg. 3 pr. en schackbok vanns av Filip Hellström, Degerfors. Bra löste också Sixten Gullstrand, Arvidsjaur.

*

Frans Andersson, Göteborg, 80 år 10/12 1983. Vännen Frans A. hör som problemförfattare till dem, som undviker allfarvägarna. Därigenom har hans bästa problem blivit inte bara vackra utan också ovanligt originella. Det är främst flerdragare och flera slags fantasiproblem, som man minns. Bl.a. har han intresserat sig för under de senaste åren gjorda upptäckter inom fantasiområdet. Och sist men inte minst, har vårt land haft någon mer skarpögd problemgranskare än han? Varmaste lyckönskningar. **J.K.**

Utlyst problemturnering. "Festival Antonio Piatessi" med anledning av Piatess 80-årsjubileum. Ortodoxa tvådragsproblem på diagram märkta Festival Piatessi senast 28 febr. 1984 till Mr Gino Mentasti, Via Grottin 53, I — 16012 Busalla, Italien. 5 priser. Domare M. Camorani och G. Mirri.

Rättelse. Enligt uppgift från Ralf Beinhorn har 14324 (Petrow) i TFS Nr 3 tidigare publicerats i "Canadian Chess Chat". Dubbelpubliceringen gällde alltså inte 14313 (Piatessi) vilket felaktigt angavs i lösningstexten i TFS 7, s. 250.

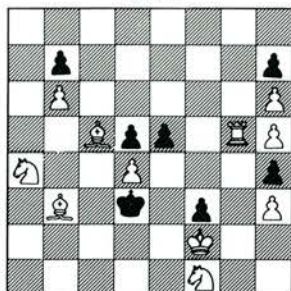

Jultävling

Två avdelningar. Tre bokpriser i vardera avdelningen, eller äldre TFS-årgångar. Vänligen ange önskemål. Lösningar senast 31 januari till Lennart Larsson, Pl 6292, S-443 00 Lerum.

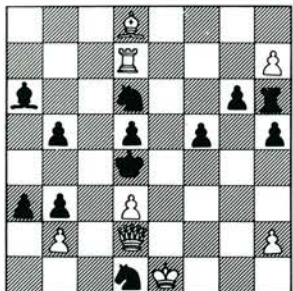
Avd. A (svår tävling):

14431

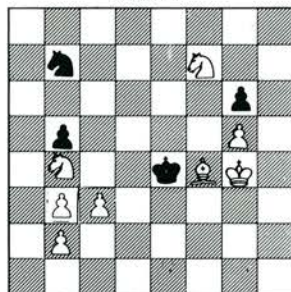
Vit börjar och gör matt i 3 drag.

14432.

Vit börjar och gör matt i 4 drag.

14433.

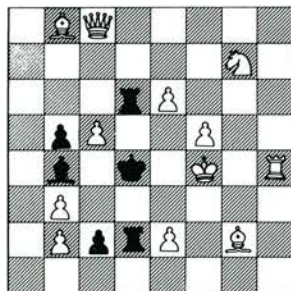

Vit börjar och gör matt i 6 drag.

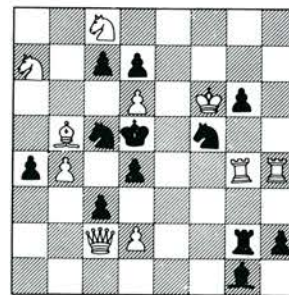
Avd. B (lättare tävling):

14434. Knut Moberg,
Rydsgård.

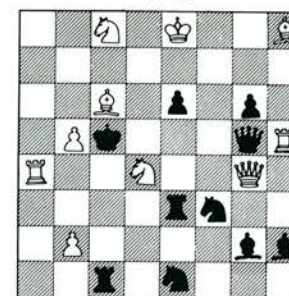
Vit börjar och gör matt i 2 drag.

14435. John Svedberg,
Iggesund.

Vit börjar och gör matt i 2 drag.

14436. Gustav Källgren,
Köping.

Vit börjar och gör matt i 2 drag.

Lösningar till problemen 14349-14354, TFS 5.

14349 (Hermansson) 1. Da1 (2. Dd4) D×e3/D×e5/Sb3 2. Sf6/D×e5/Da8. Förspel: 1.— D×e3/D×e5/Sb3 2. D×f5/Df3/D×d3. Försök: 1. Dc1? (2. Dc4) D×e3/D×e5/Sb3 2. D×e3/Sf2 Dc6 men 1.— D×g4! Tre mattförändringar mellan förspel, försök och lösning. En pristagare av stort format.

14350 (Hermansson) 1. Da1 (2.S×d5) Se7/S×c3 2. Sb5/D×c3. Försök: 1. Df1? (2. Df5) S×e3/Se7 2. Df6/Df4. men 1.— h×g6! 1. Dg1? (2. Dg5/S×e3/Se7 2. D×e3/Dg3. men 1.— h6! 1. Db8! (2. S×d5) S×e3 S×c7 2. Sb5/D×c7. men 1.— Se7! Spelval med intressanta variationer.

14351 (Leontjeva) 1. Sf5 (dragtv.) Kc4/Kc6/Ke6/Ke4 2. Se3/Se7/Sc7/Sc3. Kungsstjärna med prima inledningsdrag.

14352 (Hultberg) 1. Dc6 (2. Ta4) Tb5 2. D×a8 Kb6 3. Tc6. 1.— Tb4 2. Tc5 Tb5 3. D×b5. 1.— Ta3 2. Tc5 Förspel: 1.— Tb6 2. Da3 Kb5 3. Tc5 1.— Kb5 2. Dc6 Ka5 3. Ta4. Orent eko (ej modellmatt) mellan förspel och lösning.

14353 (Persson) 1. T×d2 S×e7 2. Td4 S×e5. /1. T×d7 d4 2. T×d4 S×e5./1. S×c6 Sf6 2. Sd4 d3. Manne Perssons problem är alltid eleganta. Han måste väl tillhöra den yppersta eliten här i landet. (O.B.)

14354 (Salai) 1. Dh2 Le2 2. Tb2 K×b2. b) 1. Ta3 K×a3 2. Db2 K×b2. Enkel miniatyr.

Lösningar till problemen 14355-14364, TFS 6.

14355 (Vasilenko & Bogdanov) 1. Lf5 (2. De5) T×d5/f6/D×f5/Se7/Sc6 2. Df6/Te6/S×c4/Td8/Sb5. Förspel: 1.— T×d5/f×e6/Dd3 2. D×d5/T×e6/Df4. Försök: 1. Df6? (2. Td8) T×d5/f×e6/D×f6 2. Lf5/D×e6/S×c4 men 1. Th8! Originella växlingar mellan inledning och mattdrag (Df6/Lf5) i försök och lösning.

14356 (Hermansson) 1. S×c5 (2. De6) Lh3/Sd8/S×c5 2. S×b7/Sd3/T×c5. Förspel: 1.— Lh3/Sd8/Sg5 2. c4/T×c5/T×d4. Försök: 1. S×d4? (2. De6) Lh3/Sg5/S×d4 2. S×f3/Se2/T×d4 men 1.— Se5! Ändrade matt i tre faser. Perfekt utformat. (C.J.)

14357 (Lindberger) 1. 0-0. Dragpliktsuppgift med skenspelet 1.— T×h1/g×f2/S—/Tg— 2. D×h1/S×f2/Sf4/Sg5. Efter inledningen tillkommer 1.— T×g2/T×f2/ 2. D×g2/S×f2. Lyckat tempodrag. (C.J.)

14358 (Mucha) 1. Df1 (2. S×b4) Kc6/Kc4/Ke4/Kd4/Td4 2. Se5/Sc1/Sel/Sf4/Sb4. Svart kung har fyra flyktfält.

14359 (Petrow) 1. Kh2 (dragtvång) T—/La—/Le/S1/S2/g6/d6 2. De5/Da8/Te5/Dh1/Se3/Sf6/Sc3. Trevliga varianter.

14360 (Larsson) 1. Te1 (dragtv.) T—/S—/d2/f3/h5 2. Lc7/Lc3/T×e2/Te4/Tg5.

14361 (Swindley & Lundström) 1. e7 (2. Lf7) Sb4/Sc3/Sc5/S×d4 2. Lb5/d3/Se5/Se3.

14362 (Hultberg) 1. Tc5 (2. Sc2) Se3 2. T×h5 1.— Ld1 2. T×f5 1. Tf2? Se3! (Ld1?) 1. Th2? Ld1! (Se3?) Kontraväxling.

14363 (Lindberger) 1. T×d4 e2 2. L×e2 1.— e×d4 2. Ld3. Dragplikt med skenspelet 1.— e2 2. T×g3 1. Kh4? e2 2. T×g3 e1D/L!

14364 (Hemmingsson) 1. Sf3 (2. Sf6) S×g3 2. D×h6 K×g4 3. Sh2. 1.— Se5 2. Sf×e5 1.— Sh2 2. Sf×h2 L×g3 3. Dh6. Den bortgångne författarens sista original i TFS.

God Jul och Gott Nytt År
tillönskas problemavdelningens
vänner och medarbetare!

Register

Partier	sid.
Aatolainen — Angelova	19
Alexandria — Lematchko	162
Andersson, B — Ljungdahl	34
Andersson, T — Ljungdahl	228
Andersson, U — Browne	97
Andersson, U — Hübner	290
Andersson, U — Seirawan	84
Andersson, U — Tal	4, 6, 8
Andersson, U — v.d. Wiel	99
Arnaudov — Szilagy	262
Backe — Hawksworth	65
Bator — Degerman	64
Bator — Sundell	77
Bator — Winge	61
Behrhorst — Åkesson	9
Beljavskij — Geller	139
Beljavskij — Jusupov	169
Beljavskij — Kasparov	87
Brynell — Backe	65
Carnstam — Andersson, Å	35
Ceschia — Gaprindasjvili	49
Cramling, D — Marklund	188
Cramling, P — Hansen	45
Cramling, P — Hennings	299
Cramling, P — Liu	17
Cramling, P — Moulin	45
Dahlin, J — Kurucsai	299
De Firmian — Ogaard	104
Degerman — Brynell	119
Deberman — Hansen	130
Ebenfelt — Svensson, L	263
Ehlvest — Condie	45
Eisen — Nesis	351
Engström — Ernst	185
Engqvist — Roxendahl	118
Ernst — Bergström	11
Ernst — Jansson, B	116
Ernst — Josefsson	183
Ernst — Renman	190
Ernst — Schneider	117, 225
Ernst — Schüssler	160
Ernst — Svensson, B	34
Ernst — Sznapik	62
Eslon — Horváth	262
Federovicz — Sosonko	351
Fizigou — Aatolainen	16
Fridh — Magnussen	33
Ftacnik — Nunn	231
Gicev — Agdestein	64
Gligoric — Barlow	166
Gligoric — Cvitan	164
Gligoric — Rajkovic	166
Greenfield — Eskelinen	45
Gustafsson, F — Ernst	225
Gustafsson, F — Ulmer	242
Hansen — Adgestein	130
Hatleback — Persson,	133
Hector — Nörgaard	31
Hector — Sandström	274
Hellers — Olsson, P	67
Hjort, S — Bennulf	76
Hjort, S — Bergström, C	76
Holm — Sigurjonsson	341
Hort — Kuligowski	97
Hort — Ribli	92
Hofmann — Utasi	46
Hulak — Hort	98
Hult — Lundin	328
Hübner — Smyslov	168
Hei — Karlsson, L	32
Heiberg — Cramling, P	340
Inkiöv — Ribli	243
Ivanovic — Sax	349

Ivanovic — Velimirovic	351
Jacobsen — v.d. Wiel	173
Jacobsen — Rogenich	132
Johannesson — Svenn, G	67
Johansson, M — Finnlaugsson	90
Joseliani — Liu Shi Lan	161
Kaiszauri — Horvath	262
Karlsson, L — Balasjov	102
Karpov — Azmajparasjvili	152
Karpov — Geller	154
Karpov — Hartman	258
Karpov — Pfleger	259
Karpov — Sax	83
Karpov — Seirawan	290
Kasparov — Beljavskij	88
Kasparov — Kortjnoj	306, 325, 326
Kasparov — Portisch	309
Kasparov — Spasskij	307
Kasparov — Tal	259
Kinnmark — Ernst	89
Kinnmark — Lundholm	91
Kortjnoj — Andersson, Ulf	97
Kortjnoj — Kasparov	325, 326
Kortjnoj — Portisch	140
Kudrin — Petrusson	103
Kuligowski — Nunn	94
Kurucsai — Madl	262
Lapan — Svenn, G	67
Larsson, A — Kyhle	234
Lematschko — Cramling, P	299
Lengyel — Koch	50
Levitina — Gaprindasjvili	161
Lind — Johansson, J	115
Lind — Unander	188
Lindgren — Alm	210
Lindgren — Thorén	210
Lindgren — Fernqvist	234
Lindgren — Kruuse	234
Ljubojevic — Kasparov	306
Ljubojevic — Seirawan	290, 308
Luce — Zöller	65
Lundin — Eriksson, S	329
Macek — Nyberg	18
MacDonnell — de la Bourdonnais	275
Maric — Jieman	262
Marklund, G — Nielsen	67
Marklund, G — Wiedenkeller	184
Mestel — Day	27
Miles — Seirawan	81
Mokry — Bertok	50
Muresan — Cramling, P	18
Mäki — Ojanen	258
Mäki — Rantanen	256
Mäki — Tukmakov	255
Niklasson — Wedberg	33
Nordström — Lind	163
Nunn — Miles	350
Nunn — Radulov	244
Nunn — Ree	24
Nunn — Rogers	277
Nunn — Sosonko	350
Ojanen — Yrjölä	258
Olsson, T — Marklund	184
Olsson, T — Renman	189
Olsson, Å — Ingrandt	75
Olsson, Å — Rörvall	184
Ornstein — Bator	167
Ornstein — Hartman	167
Perenyi — Horvath	262
Petersen — Eksmyr	246
Petursson — Nunn	23
Petursson — Wedberg	103
Polihroniade — Wedberg	159
Polugajevskij — Ftacnik	25
Polugajevskij — Sosonko	289
Portisch — Kortjnoj	140
Pribyl — Wiedenkeller	223
Psachis — Geller	174
Rantanen — Bednarski	63
Rantanen — Lindberg	63

Ree — Hulak	97
Ree — Nunn	96
Renman — Winge	189
Ribli — Campora	28
Ribli — Kortjnoj	92
Ribli — Smyslov	326, 327
Ribli — Torre	122, 123, 124, 125, 126
Ribli — Unzicker	29
Sax — Geller	85
Schneider — Ivarsson	33
Schneider — Lind	192, 228
Schneider — Wedberg	167
Schüssler — Korman	160
Seirawan — Kuligowsky	93
Semjenova — Muresan	161
Silvia — Ekström	336
Smyslov — Hübner	139
Smyslov — Ribli	326, 327
Sznepik — Ostermeyer	341
Strömblad — Helander	201
Svenn, G — Hawksworth	65
Svenn, G — Hector	31
Svenn, G — Luce	65
Tal — Andersson, U	4, 6, 8
Tal — Sax	350
Thorén — Wärdell	207
Tiller — Kuligowski	257
Tiller — Mäki	256
Timman — Spasskij	80
Tischbierke — Vegh	262
Tomba — Lind	161
Torre — Ribli	122, 123, 124, 126
Torre — Sosonko	350
Tukmakov — Kuligowski	255
Tukmakov — Razuvajev	153
Vaganian — Hübner	288
Vaganian — Timman	290
van der Wiel — Sax	348
Wedberg — Bernard	159
Wedberg — Ernst	160
Welin — Bednarski	62
Vianna — Silvestre	154
Wiedenkeller — Heiberg	134
Wiedenkeller — Lanzani	50
Wiedenkeller — Rothén	226
Winge — Brunner	340
Winge — Cramling, D	186
Winge — Schneider	192
Winge — Åkesson	62
Winsnes — Nordström	167
Vokralova — Cramling, P	299
Yrjölä — Lukacs	256
Zuckertort — Blackburne	352
Zöller — Bergman	274
Åkesson — Wockenfluss	62
Åström — Lundin	293
Øgaard — Ftacnik	276
Øgaard — Wedberg	103

Spelöppningar	sid.
Aljechin	116, 134, 183, 340
Benoni	76, 88, 97, 103, 160, 226
Modern Benoni	164, 166
Bogoindiskt	6, 97, 162, 326
Caro-Kann	62, 123, 161, 184, 290, 308
Damgambit 8, 31, 35, 45, 88, 102, 118, 122, 123, 124, 137, 169, 174, 234, 256, 288, 289, 290, 325, 326, 327	
Damindiskt	9, 65, 122, 140, 153, 309, 324, 325
Engelskt 4, 6, 25, 28, 50, 62, 65, 84, 92, 93, 97, 99, 130, 139, 140, 168, 173, 234, 257	
Franskt	24, 50, 63, 77, 90, 167, 189, 190, 290, 336
Grünfeld	234, 276
Holländskt	65, 89, 189
Italienskt	167, 184, 274
Jugoslaviskt	16, 27, 81, 115, 152, 160, 255, 258, 259
Katalanskt	29, 65, 325, 326
Kungsgambit	201, 263
Kungsindiskt 18, 23, 64, 94, 96, 125, 161, 163, 188, 210, 231, 256, 299, 307	
Nimzoidiskt	4, 33, 34, 65, 76, 87, 161, 262, 306

Reti	228, 262
Sicilianskt 8, 11, 17, 18, 18, 35, 45, 49, 50, 61, 62, 63, 64, 67, 75, 83, 91, 103, 104, 117, 124, 159, 160, 161, 167, 184, 185, 186, 188, 192, 207, 225, 228, 243, 244, 255, 258, 262, 263, 274, 275, 299, 306, 327, 340, 348, 349, 350, 351	
Skandinaviskt	130, 133, 277, 328
Skotskt	31, 159
Slaviskt	259, 293, 327, 341
Spanskt	33, 67, 80, 85, 98, 132, 154, 256
Övriga: Evansgambit 154, "Extra Skandinaviskt", Flanskspel 246, 326, Gammalindiskt 126, Kungsindiskt i förhand 46, 219, Moderna försvaret 45, Öregelbundet 352, Philidor 62, Ponziani 119, Torres angrepp 290, Trompowsky 223, Wienerparti 242, Volgagambit 103	

Problem	sid.
Agostini	239
Ahues	249
Apro	359
Bakcsi	250
Bilý	217
Brzozowicz	70, 217
Budkov	315
Dschewnew & Sorokin	39
Dukic & Larsson, L	250
Eriksson, K.A.	39
Floreby	39, 145
Forsberg	38, 71, 177, 281, 315
Forssén	71, 110
Fröberg	177, 249, 281, 358
Frölander	250
Garia	359
Gedda	177, 249, 281, 358
Gheran	250
Goumondy	38, 70, 109, 145, 315
Grasemann	359
Groeneveld	109, 281
Hage	38
Hemmingsson	217
Hermansson	145, 178, 217, 281, 315
Hildebrand	109
Holm	38, 249
Hultberg	39, 71, 110, 145, 178, 217, 281, 315, 358
Janevski	109, 281
Jaros	315
Jonsson, C	39, 70, 145, 177, 315
Jonsson, C & Larsen, L	315
Jurco	177
Kapica	38
Knöppel	358
Källgren	361
Larsen	177, 249
Larsson, L	71, 145, 217
Leontjeva	178
Lewis	281
Lider	293
Limbach	217, 315
Lind	70, 145
Lindberger	217, 358
Ling	145
Lindström	70, 177
Lobusov	249, 358
Lundström & Persson, M	250
Makaronez	109, 281, 358
Melnichenko	358
Melnichenko & Ivanov	358
Moberg	145, 281, 360
Moutecidis	109
Mucha	70, 110, 217
Nagnibida	109, 281
Nilsson, C-P	71, 315, 359
Olsson, A	359
Piatesi	70, 109, 249
Persson, M	145, 178, 281
Petrov	71, 110, 217
Petterson, K-G	70
Riczu	110, 315
Salai	178
Scheel	110
Stockman	38, 217

Stoljarov	109, 145
Sundman	38
Svedberg	38, 361
Swindley	315, 359
Swindley & Lundström	177, 217
Tikkanen	70, 249, 250
van Dijk	315
Vasilenko & Bogdanov	217
von Düben	315
Widert	145
Wikström	249
Wikström & Jonsson, C	38
Ylikarjula	39

Studier	sid.
Akobija & Niedze	215
Avni & Afek & Hoch	215
Bondarenko & Kuznetsov	215
Breider	68
Buraas	247
Dobrescu	215, 247, 313
Falk	354
Forsberg	354
Fröberg	354
Hildebrand	313, 354
Hoch	106
Jonsson, Chr	354
Kasparjan	247
Korolkov	68
Källström	354
Larsson, L	106, 354
Makletsov	175
Maksimovskih	106
Massinen	175
Matous	247
Mazur & Umnov	248
Molin	279
Mugnus	106
Nestorescu	247
Neuenschwander	313
Perkonoja	36
Peterson, F	354
Rumjanzev	279
Runqvist	142
Rusinek	215
Sumbatian	279
Soukup & Bardon	175
Valtonen	106
van Tets	175, 215
Werle	68, 354
Werner	175, 247, 313
Åkerblom	106, 279

Serierubriker	sid.
Allsvenskan	34, 69, 89, 120
Boknytt	104, 127, 173, 205, 250, 264, 283, 310, 341
Frimärkshörnet	105
Fråga TfS	13, 127, 238, 270
Järnvägsschack	79, 227, 332
Kommande turneringar	13, 60, 77, 135, 162, 206, 246, 273, 294, 334
Månadens parti	164, 348
Ordet fritt	91, 246
Problem	38, 70, 109, 145, 177, 217, 249, 281, 314, 358
Schackmagasinet	98, 136, 172, 261, 295, 338
Studier	36, 68, 106, 142, 175, 215, 247, 279, 312, 354
Ungdomsschack/SCHACKjuniorerna	129, 199, 235, 267, 301, 343
Unga lirare	14

Personligt	sid.
Pauli Perkonoja	37
Allan Werle	69
Bruno Breider	69
Vladimir Korolkov	69
Jose Mugnos	106
Kjell Rundquist	143
Thure Jacobsson	212
A.P. Kuznetsov	216

Fritz Kaijser	232
Teodor Molin	280
Erik Lundin	293
Harald Norell	312
Göte Sundman	315
Herbert Grasmann	359
Frans Andersson	359

Diverse medelanden av förbundskaraktär, rapporter FIDE etc.	sid.
Inbjudan Öppna SM & JSM	12
Inbjudan TV-tävling	15
Inbjudan Skolornas lag-SM	15
SSF:s OS-insamling	22, 77
TfS:s Kamratförbund	35
Inbjudan SM-snabbchack	32
SM-inbjudan	53
Inbjudan NM	78
Välkomna till Karlskrona	79
SM i Karlskrona	156
Kalender	227
FIDE-kongressen	266, 292
Inbjudan Lag-SM korrschack	314
Drömmatch till Sverige?	330

Turneringar och tävlingar	sid.
Örebromästerskapet	89
Hisinge Open	102
Gästriketräffen	156
Mälardalsmästerskapet	162
Berglunds minnesturnering	176
"Schack i det Gröna"	229
Täby Open	228
Nolia-schacket	229
Örebroturneringen	233
Jakob Ekelunds Minne	233
Hamburg 1983	245
Borås-schack	263
Manhems Juniorturnering	274
SK Kamraternas höstturnering	332
Rune Strömbergs minne	334
Schack-08:s Entimmas	335

Större turneringar och matcher	sid.
Ulf Andersson — Michail Tal	3
Rilton Cup	9, 61
Karlstad Open	15
Dam-OS	17
Junior-EM	29, 44
Hallsberg	30, 64
Malmö Open	32
Wijk aan Zee	43, 92
Reggio Emilia	47
Hastings	67
Sotji	67
VM-kvalificeringarna	69, 86, 138, 161, 323, 324
Öppna SM	75
Linares	80
Gausdal Troll Masters	103
Snabbchack-SM	103
Allsvensk final	115
Ribil — Torre	122
Up where we belong (Gausdal)	133
Sovjetmästerskapet	151
Limhamn Open	159
Göteborg Open	167
SM Karlskrona	183, 207, 228
Multi-Tabs	213
NM	214
Eksjö	223
Gjövik	230
Pula	239
Schweiziskt juniormästerskap	242
Lag-EM	243
Poutiainen Memorial	255
Niksic	257
Finlandsmästerskapet	257
Hanover	258
Davos	261, 299

Ungersk tävlingar	262
Tilburg	287
Solstadsträffen	296
8-nationers Oslo	300
Niksic	305
Europacupen för klubbtag	336
Nationstävlingen Oslo	339

Diverse artiklar	sid.
Manhems bokauktioner	11, 78, 79, 206, 300
Nyårstävling	11, 156
Fischer — Timman?	12
Quo vadis FIDE?	21
OS-partier	23
Elo-listan	52, 108
Studera slutspel	56
Ett märkligt parti	102
TfS — värde som stiger!	105
Prispotten	108
Hur mycket fantasi får man ha?	110
Julkorsordet (lösning)	128
Julnötter (lösning)	135
Att spela så bra som möjligt	141
Ett blixtnfall	144
Ett gammalt men romantiskt spöke	154
Varför misslyckas vårt landslag?	157

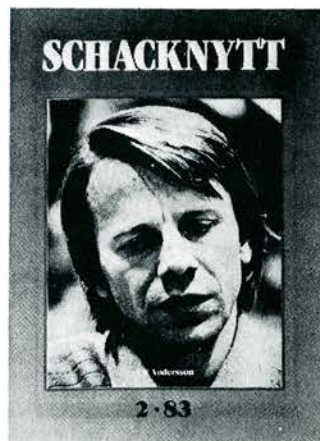
Kort resultatbörs	163
John Nunn kommenterar	168, 276, 300
Kongressen	203
Förbundssekreteraren meddelar	204
Nervkrig om VM-kval	211
Förklädd Fischer	227
Intervju med förbundsordföranden	240
Tankar kring en studie	248
Datorn skriver schackhistoria	257
Finlandsbrev	257
Kasparov och slaviskt	259
Bortsättningar	260
Damslutspel	264
De la Bourdonnais	275
Novemberrötter	298
Oklart om dataschack	311
Från Malmö-matchen	311
Avspänt och spännande VM-kval	323
Skandinaviskt	327
Kulturtidskriftsfestival	329
Drömmatch till Sverige	330
Svara på dettal	330
Julkryss	333
SK Rockaden i Portugal	336
Nationstävling i Oslo	339
Julnötter	347
Ett hundraårigt tecknarreportage	352

VÄSTERGÖTLANDS TRYCKERI AB
 Ö. Kungshusgatan 13, Box 94, 532 00 SKARA
 0511-134 00

Det är i SCHACKNYTT de skriver

I år kommer SCHACKNYTT att omfatta över 500 sidor! Bland medarbetarna finns ett flertal kvalificerade skribenter, som t ex Lasse Karlsson, Lubos Kavalek, Bent Larsen, Axel Ornstein, Harry Schüssler, Yasser Seirawan och Tom Wedberg. För nästa år planerar vi en ännu större och bättre årgång. Prenumerationspriset för 1984 är 110 kr, som insättes på pg 65 03 03 - 1 (Schacknytt). Prenumerera!

Varför är tomten så glad?

Jo, han får packa och sända 5 (fem!) olika årgångar från perioden 1962-1982 (1967 och 1972 saknas) till alla som sänder in 75 kr till TFS postgiro. Detta gör tomten t.o.m. julaf-ton 24/12 och han blir tacksam om Du skriver på talongen vilka Du vill ha. Annars väljer han själv.
Postgirot är TFS — 604634-6!

PS. Du kan alternativt beställa 4 olika årgångar enligt ovan + tidskriftspaket innehållande 15 olika TFS-nr från perioden 1910-1932, allt till samma oslagbara pris. Ange önskemål på talongen!

BOKNYTT:

Botvinnik om schack (Botvinnik)	hård pärm	80:—
Das neuromantische Schach (Tartakower)	hård pärm	190:—
Fighting Chess (Kasparov)	OLMS mjuk pärm	80:—
How to Play the French Defence (Taubt)	mjuk pärm	95:—
Paul Keres: Ausgewählte Partien 1958-1975	mjuk pärm	105:—
Petroff's Defence (Forintos/Naag)	mjuk pärm	160:—
Sicilian: ... e6 and ... d6 (Kasparov/Nikitin)	mjuk pärm	140:—
Spanisch: Schliemann: Jaenisch (Shamkovich)	mjuk pärm	110:—
Spela som en stormästare (Kotov)	hård pärm	120:—
1889/1892/1893 Kongress Deutschland	OLMS hård pärm	270:—
1895/96 St. Petersburg	REPRINT mjuk pärm	80:—
1904 Monte Carlo	REPRINT mjuk pärm	30:—
1907 Karlsbad	OLMS hård pärm	190:—
1927 London	(Keene) mjuk pärm	120:—
1929/1934 Aljechin/Bogoljubow VM	OLMS hård pärm	190:—
SCHACKINFORMATOR 35	mjuk pärm	160:—

TIDSKRIFTSPRENUMERATION 1984:

British Chess Magazine	engelska	12 nr 200:—
Deutsche Schachzeitung	tyska	12 nr 250:—
Sahovsky Glasnik	jugoslav	10 nr 165:—
Schach-Archiv	tyska	12 nr 200:—
Schach-Echo	tyska	12 nr 250:—
Shakmatny Bjulletin	ryska	12 nr 200:—
Shakmaty v SSSR	ryska	12 nr 200:—
Shakmaty Riga	ryska	24 nr 200:—
SCHACKINFORMATOR 36-37 (2 volymer)		320:—

Var god observera att priserna inkluderar moms/porto!!

Vid samtidig beställning för mer än 1.000:— lämnar jag 10 % rabatt på samtliga artiklar (gäller även spel och klockor).

Vid avhämtning i mitt boklager (T-bana BREDÅNG) lämnar jag 10 % hämtrabatt!!

NILS LINDE

Gröna stugans väg 45, 1 tr • S-127 34 SKÄRHOLMEN/SWEDEN

Tel. 08/97 27 49. Pg. 89 64 22-3

Peja International

Pg 440 86 87, Bg 806-4933

BÖCKER

Keene: London 1927	120:—
Keene/Lawson: Kasparov-Kortchnoi 1983	80:—
Matanović: Informator 35	130:—
Obermeier: Schachcomputer Report 84	30:—
Pachman/Kühnmund: Computerschach	30:—
Sköld: Schackpärlor	60:—

Fotoetsningar (inramade)

Bjurhamn: Lasker-Anderson	350:—
Bjurhamn: Bobby Fischer	350:—

Datorer:

Novag Constellation	1.890:—
Sensory 9	2.755:—
Conchess	2.595:—, 3.355:—, 3.955:—
Travel Mate	495:—
Mini Challenger	840:—

Moms och porto ingår.

TfS

önskar

läsare, medarbetare
och annonsörer

GOD JUL

och

GOTT NYTT ÅR!

CHESS CHALLENGER

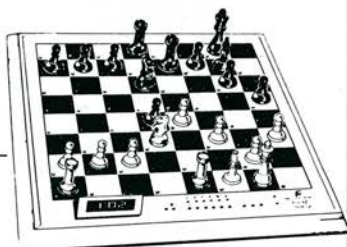
Vad känner Du för i höst? **Lär Dig SPELA SCHACK?**
Träna?
Bli bättre
Eller helt enkelt spela ett parti schack när du känner för det?

Chess Challenger erbjuder Dig TRE LÖSNINGAR

SENSORY CHALLENGER 6 — 6 spelnivåer
Denna välutvecklade specialdator för schack är ett utmärkt hjälpmedel för dig att utveckla ditt spel och öka nöjet av schack.

Elite A/S

SENSORY CHALLENGER 9 — 9 spelnivåer —
Mästarspel för både nybörjare och experter. Turneringsvinnare.

ELITE A/S CHALLENGER — 15 spelnivåer
För dig som är erfaren - ett unikt spel med en mängd funktioner

Fidelity Electronics
Miami, USA

Ring eller skriv för utförligare information.
Vi hjälper gärna till.
Chess Challenger för stimulerande schackpartier!
1 års garanti. 14 dagars returrätt.

Jag vill gärna veta mera om CHESS CHALLENGER

Namn: .....

Adress: .....

Postadress: .....

EBOCO
Linnégatan 41
114 58 STOCKHOLM
Tel: 08/61 30 99

HB HT Lindh
Schackspelets Hus
Haga Kyrkogt 3,
411 23 GÖTEBORG
Tel: 031/13 05 60